

Misli

Thoughts

Print post publication number
100004295

MAJ-JUNIJ 2022
ŠTEVILKA - NUMBER 3
LETO - YEAR 71

Misli maj-junij 2022

Vsebina:

- 3 Dragi in spoštovani rojaki
- 5 Karel D. Kajuh: Samo en cvet
- 6 Izpod Triglava
- 11 Slovenski misijon Sydney
- 18 Polovinke
- 22 Slovenski misijon Adelaide
- 25 Bilo je nekoč
- 28 Vaši darovi
- 29 Slovenski misijon Melbourne
- 36 Sveta Gora v bodeči žici, bunkerjih ...
- 43 Iz Kraljčine dežele – Queenslanda
- 46 Razmišljanja Cilke Žagar
- 49 Triglav Mounties
- 51 Živalske zgrade in nezgode
- 53 Butalci

MOLITEV K SV. DRUŽINI

O preljubeznivi Jezus, ki si na zemlji izvoljeno družino posvetil z neizrekljivimi čednostmi in zgledi svojega domačega življenja. Ozri se milostno na to našo družino, ki zbrana pred teboj prosi tvoje milosti. Spomni se, da je ta družina tvoja, ker se je tebi posebno posvetila in darovala. Varuj jo milostno, reši jo nevarnosti, pridi ji na pomoč, da v posnemanju tvoje svete Družine ostane stanovitna, tako da ti bo na zemlji zvesto služila in te ljubila, potem pa te v nebesih večno hvalila. O Marija, presveta Mati, prosimo te, varuj nas, ki trdno zaupamo, da bo tvoj edinorojeni Sin uslišal tvoje prošnje. In tudi ti, častitljivi oče sv. Jožef, pridi nam na pomoč s svojim mogočnim varstvom in izroči po Mariji naše prošnje Jezusu. Amen.

Fotografiji na naslovnici:

Zgoraj: Sveta Gora nad Novo Gorico (foto: Janez Kotar)

Spodaj: Melbourne International Flower and Garden Show 2022 (foto: p. SP)

Dragi in spoštovani rojaki!

»Živimo v čudnih časih,« večkrat slišimo. »Vse je drugače, kot je bilo nekoč.« Ko pa skušamo opredeliti, kaj je tisto drugače, smo v zadregi. Svet se vrti po določenih zakonitostih, le mi bi jih radi »povozili« in vanje vrinili drugačne – po svoji meri. Ali ni vsaka pomlad cvetoča? Le mi tega ne znamo opaziti. Ali ne pobiramo vsako jesen pridelkov? Res včasih več, včasih manj, a nekaj vendarle. Pa znamo za to biti hvaležni? Kaj se torej spreminja? Mi! Naš odnos do stvarstva, do okolja, do soljudi, do Boga. Vedno bolj smo zahtevni, vedno več pričakujemo, vedno manj smo pripravljeni žrtvovati. Sprememba je v našem obnašanju, v našem odnosu ... Spomnimo se naših prednikov, ki so dan začeli in končali z molitvijo. Danes nam za molitev primanjkuje časa in volje. Pa ima vendar dan 24 ur, tako kot nekoč. Odločitev, za kaj ga bomo porabili, je odvisna od nas samih.

Zgodilo se je pred več kot 2000 leti na obali Tiberijskega jezera, v svitu vzhajajočega sonca, ko se je nad mirno vodno gladino počasi prebujal nov dan. Mir in spokojnost tega svežega, pravkar rojenega dne, so nehote zmotili preprosti ribiči, ki so se vračali z nočnega ribolova. Praznih mrež, rahlo razočarani in utrujeni, nekako niso spadali v ta čudovit prizor, dokler ... Dokler se na obali ni pojavila postava njim znanega in ljubljenega Učenika ter se jim je mreža na čudežen način napolnila z ribami. Medtem ko so se mučili z ribolovom, jim je Vstali Gospod na obali pripravil obed. Okusen je moral biti ta zajtrk, hrana bolj za dušo kot za telo. Zaužili so ga skupaj z Njim, brez katerega niso več znali živeti, brez katerega so okrog tavalili kot izgubljeni. Skratka, okoliščine kakor nalašč za Simona Petra, za njegovo izpoved ljubezni.

»Simon, Janezov sin, ali me ljubiš?« To vprašanje je kot strela z jasnega razblinilo sinjino mladega jutra, zato Peter, ne da bi kaj premislil, takoj vrže iz sebe: »Da, Gospod, veš, da te imam rad! Seveda, se razume, zakaj sploh vprašaš! Življenje dam zate, in če se vsi pohujšajo nad teboj, jaz se ne bom.« Jezus pa kakor da ni zadovoljen s tem odgovorom. Ponovi ga še drugič in tretjič. Peter postane otožen. Gospod dvomi o njegovi ljubezni. Pravzaprav ima še kako prav!

Misli Thoughts – Božje in človeške – Misli Thoughts

Religious and Cultural Bi-Monthly Magazine in Slovenian language. Informativna dvomesečna revija za versko in kulturno življenje Slovencev v Avstraliji | Ustanovljena (Established) leta 1952 | **Published by Slovenian Franciscan Fathers in Australia.** Izdajajo slovenski frančiškani v Avstraliji | **Glavni urednik in upravnik (Editor and Manager):** p. Simon Peter Berlec OFM, Baraga House, 19 A'Beckett Street, KEW VIC 3101 | **Tehnični urednik (Production Editor) in računalniška postavitev:** p. David Šrumpf OFM, Kew | **Naročnina, darovi in naslovi:** Angelca Veedet | **Stalni sodelavci:** p. David Šrumpf OFM, p. Darko Žnidaršič OFM, Florjan Auser, Mirko Cuderman, Tone Gorjup, Martha Magajna, Cilka Žagar, Katarina Mahnič | **Skupina prostovoljcev v Kew** pripravi Misli za na pošto. | **Naslov (Address):** MISLI, PO Box 197, KEW VIC 3101 | **Tel.: 03 9853 7787** | **E-mail:** slomission.misli@gmail.com | **Naročnina za 2022** je 60 avstralskih dolarjev, zunaj Avstralije (letalsko) 120 dolarjev | Naročnina se plačuje vnaprej; ne pozabite napisati svojega imena in priimka! **Bančni račun pri Commonwealth Bank v Kew:** MISLI, BSB: 06 3142. Številka računa: 0090 1561 | **Poverjenišvo** za MISLI imajo slovenski misijoni v Avstraliji | Rokopisov ne vračamo | Prispevkov brez podpisa ne objavljamo. Za objavljene članke odgovarja avtor | **Tisk (Printing):** Distinction Press, Simon Kovacic, Melbourne. **Misli na spletu:** Florjan Auser <https://www.glasslovenije.com.au>. Tam kliknite na MISLI. | **ISSN 1443-8364**

Pred očmi mu vstanejo neljubi prizori: Oljska gora, dvorišče Pilatove palače, osamljen križ na Kalvariji, trikrat zaklenjena soba ... V ušesih mu odmeva petelinje petje, znova začuti pekočo bolečino izjokanih solz. Težko mu je, a tokrat

njegove besede dobijo težo: »Gospod, ti vse veš; ti veš, da sem grešen človek. Toda nikar ne pojdi od mene. Ostani pri nas, Gospod, kajti dan se je že nagnil. Gospod, ti vse veš; ti veš, da te ljubim.«

Da, Gospod ve in zato ga ponovno povabi: »Hodi za menoj!« Vse to se je torej zgodilo pred več kot 2000 leti na obali Tiberijskega jezera, v svitu vzhajajočega sonca. In vendar je še vedno zanimivo ...

Tudi letošnje velikonočno jutro nam je znova prineslo staro in vedno novo sporočilo: *Kristus je vstal!* Odmev tega dogodka, ki se je sprožil v Jeruzalemu pred dvajsetimi stoletji, še vedno odmeva v Cerkvi, ki nosi v srcu živo in drhtečo vero Marije, Jezusove matere, vero Magdalene in drugih žena, ki so prve videle prazen grob, vero Petra in drugih apostolov.

Jezusovo vstajenje ni sad neke špekulacije, mističnega izkustva; je dogodek, ki zanesljivo presega zgodovino, ki pa se je zgodil v točno določenem trenutku zgodovine in pušča v njej neizbrisno sled. Luč, ki je zaslepila stražarje, bdeče nad Jezusovim grobom, je posegla skozi čas in prostor. Prav ta drugačna luč, božanska luč, je zdrobila temo smrti in prinesla na svet božji sijaj, sijaj Resnice in Dobrega.

Kot sončni žarki spomladi pripravijo očesca na vejah dreves, da vzbrstijo in se odprejo, tako izžarevanje, ki izhaja iz Jezusovega vstajenja, daje moč in pomen vsakemu človeškemu upanju, vsakemu pričakovanju, hrepenenju, načrtu.

V športnem žargonu bi velikonočne praznike, ki so že skoraj za nami, lahko imenovali »konec velikega finala tekme našega življenja«. Ob tem je tudi nedvomno jasen zmagovalec: Jezus Kristus in vsi, ki verujemo vanj. Velika noč pomeni zmago nad sleherno temo, ki je bila, je in še bo kdajkoli na tem svetu. Trpljenje velikega petka se je spremenilo v zmagoslavje vstajenjskega jutra. Ali nam je letošnji praznik Gospodovega vstajenja segel v dno duše? Če sem ob tem še vedno hladen, je nekaj narobe z mojo vero. Če pa smo veseli, je notranje veselje pokazatelj naše goreče in predane vere v našega Odrešenika, Gospoda Jezusa Kristusa. Prvo Jezusovo naročilo dvema ženama po vstajenju se glasi: »Ne bojta se! Pojdite in sporočite mojim bratom, naj gredo v Galilejo; tam me bodo videli« (Mt 28,10). Kar je Jezus naročil ženama, naroča tudi nam. Pravi

kristjan je tisti, ki iz globine srca sporoča veselo novico o Gospodovem vstajenju, zlasti tistim, ki nimajo vere ali pa je njihova vera šibka. Ta novica se širi iz roda v rod. Poskrbimo, da bodo tudi prihajajoči rodovi slišali za vedno aktualno novico o Jezusovem in našem vstajenju.

Na vaših življenjskih poteh naj vas spremlja Gospodov blagoslov: Vaše noge naj Gospod blagoslovi z nemirom apostolov, vaše roke z močjo razdajanja, vaše dlani z nežnostjo Božjega Sina, vaše oči z nasmehom odrešenja, vaša ušesa z glasbo večnosti, vaš nos z vonjem lepote, vaša usta z navdušenjem oznanjevalca, vaše srce z radostjo poklicanega in izbranega. Tako naj vas blagoslovi Gospod. Amen.

p. Simon Peter Berlec

Karel Destovnik Kajuh

(13. december 1922–22. februar 1944)

SAMO EN CVET, EN ČEŠNJEV CVET

Samo en cvet, en češnjev cvet,
dehteč in bel
odlomi, moja draga!

Jaz bom ljudem poslal ta cvet,
vsakomur, ki na križ pripet
trpi v pomladi tej ...

Ne bom ga za klobuk pripel,
ne bom ga v gumbnico si del,
odlomi ga, odlomi, draga!

In glej, ta drobni češnjev cvet
bo v njih izbrisal malodušja sled
in spet razžaril tožni jim pogled.

Samo en bel, en češnjev cvet
odlomi, moja draga,
saj veš, kako vsak tak pozdrav
človeku za rešetkami pomaga.

IZPOD TRIGLAVA

Tone Gorjup

VOLITVE V DRŽAVNI ZBOR

V Sloveniji so 24. aprila potekale volitve v državni zbor. Volilna udeležba je bila več kot sedemdeset odstotna. Največjo podporo je dobila stranka Gibanje Svoboda; zbrala je dobro tretjino glasov vseh, ki so prišli na volišča, in 41 poslanskih mandatov. V državnem zboru so še stranke: SDS s 27 poslanci, NSi z osmimi, SD s sedmimi in Levica s petimi. Znova sta bila izvoljena dosedanja poslanca italijanske in madžarske narodne skupnosti. Iz tujine je po pošti in iz diplomatsko konzularnih predstavništev prišlo 14.593 glasov. Po potrditvi uradnih rezultatov je predsednik države Borut Pahor podpisal ukaz o sklicu ustanovne seje državnega zbora za 13. maj. V novem sklicu je 36 poslank in 54 poslancev, približno dve tretjini je novih imen. Stranke so v dneh po volitvah ocenile potek volilne kampanje in ocenile rezultate. V Gibanju Svoboda so se odrezali nad pričakovanji. V Levici so doživeli poraz, saj se je podpora stranki razpolovila, zato je vodstvo ponudilo odstop, a ga niso sprejeli. Tudi v SD, kjer so računali celo na mandatarja, so razočarani; odstopil je le eden od podpredsednikov. Že dan po volitvah sta se sestala izvršilna odbora aktualnih vladnih strank SDS in NSi, kjer so število glasov in poslanskih mest povečali, a kljub temu odhajajo v opozicijo. Volilne rezultate so ocenili tudi v gibanju Povežimo Slovenijo in napovedali razmislek o spremembah. Če bi se gibanje, v katerem so se povezali

SLS, NLS, Zeleni Slovenije in Nova socialdemokracija, uvrstilo v državni zbor, bi bila mogoča tudi drugačna sestava nove vlade, kot se nakazuje. V strankah LMŠ in SAB (obe stranki sta že vodili vladno) so razočarani in menijo, da so žrtev volivcev, ki so se odločili za nov obraz. Kaj pa pravijo politični analitiki? Matevž Tomšič je presenečen nad veliko razliko, s katero je zmagalo Gibanje Svoboda. Po njegovem pri tem gibanju težko rečemo, da gre za avtonomno pobudo, ampak je produkt tako imenovanega vzporednega mehanizma globoke države. Opozoril je še, da desnica še vedno nima recepta, kako se zoperstaviti novim obrazom. O prvih potezih vlade pa meni, da bo začela z nekaj ideološkimi projekti in z vzdrževanjem rentniškega sistema v rokah tranzicijske levice.

GIBANJE SVOBODA IN ROBERT GOLOB

Gre za stranko, ki so jo napovedovali v zadnjih mesecih pred volitvami, čeprav takrat ni imela imena, ne članov, ne programa. Za novi obraz so tisti, ki že desetletja pletejo niti v ozadju levega političnega bloka, izbrali Roberta Goloba. Rojen je bil leta 1967 v Šempetru pri Novi Gorici v družini dolgoletnega direktorja soških elektrarn Valentina Goloba. Doktoriral je na fakulteti za elektrotehniko. V politiko je vstopil 1999 kot član Drnovškove LDS in postal državni sekretar za energetiko. Leta 2011 je bil podpredsednik Jankovičeve stranke

Pozitivna Slovenija, nekaj let zatem se je pridružil Alenki Bratušek, ki je ustanovila svojo stranko, in spet postal podpredsednik. Vmes je stopil v gospodarstvo in bil več mandatov predsednik uprave podjetja GEN-I. Ko ni bil več potrjen v nov mandat, se je odločil za vstop v politiko. Mediji v službi leve politike so ga že vnaprej postavili za novega mandatarja, ki bo prevzel vodenje izvršilne veje oblasti. Golob je v začetku leta na tajnem kongresu prevzel stranko Jureta Lebna Z.dej, se obdal z nekaterimi političnimi sopotniki in levimi skrajneži. Sprva je napovedoval, da bo stranka malo leva, malo desna. V spopadu za oblast je Janševo vladno označil za fašistično, ki jo je potrebno odstraniti: »To zame ni desna politika, to je fašizem.« Kmalu po volitvah je začel sestavljati vladno koalicijo, v katero je povabil stranki SD in Levico; že prej je napovedal, da se z SDS in NSi ne bo pogovarjal. Med prvimi nalogami nove vlade, ki bi jo lahko dobili junija, je od petkovih protestnikov prevzel predlog zakona o popravilu škodljivih ukrepov Janševe vlade. Napovedal je spremembo zakona o nacionalni televiziji, ki naj bi jo uravnotežil, čeprav je že desetletja močno nagnjena na levo. Ekonomist Matej Lahovnik je ocenil, da se trenutno nakazuje bolj ideološka koalicija. »Me nekoliko skrbi, da bo preveč poudarka na ideoloških temah in premalo na projektnem reševanju problemov. Izzivi, ki so pred nami, so pa veliki, predvsem na področju gospodarstva in zdravstva.«

DRUŽINA PRAZNUJE 70 LET

Slovenski katoliški tednik *Družina*, ki je začel izhajati 7. maja 1952, je minule dni praznoval 70. obletnico izhajanja. Njen ustanovitelj in izdajatelj je bil apostolski administrator za Goriško Mihael Toroš. Ime *Družina* je izbral njen prvi urednik Jože Premrov, ki je ob zlatem jubileju povedal: »V mislih sem imel slovenski narod, ki naj bo ena sama družina. Ko sem razloge povedal Torošu, me je od veselja objel in dejal 'Družina naj bo!'« Danes je Družina precej razvejano podjetje. Njen direktor Tone Rode, ki je prišel iz Argentine, je o njej povedal: »Tiskana Družina je že od vsega začetka temelj našega delovanja. Dobro se zavedamo, da je po svojem bistvu in v tem redu družba Družina najprej medijsko in nato založniško, turistično in trgovsko podjetje. V jedru vsega, kar delamo, je poslanstvo informiranja, izobraževanja in oznanjevanja, posredovanja krščanskih vrednot, realnega pogleda na svet, povezovanja vsebin in ljudi ... Druga temeljna značilnost je, da je Družina vedno bila in bo blizu ljudem, je glas teh, ki niso imeli glasu.« Pri Družini je danes 60 zaposlenih in 300 pogodbenih sodelavcev, 100.000

bralcev tednika in prilog *Naša družina* in *Slovenski čas*, 100.000 mesečnih bralcev spletnega novičarskega portala *druzina.si*, 270.000 mesečnih bralcev spletnega portala za krščanski življenjski slog *aleteia.si*, 80.000 bralcev njihovih 14 revij, 80.000 sledilcev na socialnih omrežjih, 2000 naročnikov.

Jubilejno praznovanje se je začelo z aprilskim romanjem ustvarjalcev in bralcev *Družine* v Rim. Vrh romanja je bila zahvalna sveta maša v baziliki sv. Pavla izven obzidja, ki jo je daroval kardinal Franc Rode. Praznovanje se je nadaljevalo 6. maja, ko je katoliške novinarje in sodelavce *Družine* nagovoril glavni urednik katoliškega novičarskega portala *Crux* Američan John Allen. Spregovoril je o vlogi in poslanstvu katoliških medijev v Cerkvi in družbi danes. Udeleženci predavanja so si zatem ogledali prenovljene prostore in novo kapelo uredništva *Družine*. Praznovanje se je nadaljevalo z zahvalno sveto mašo v ljubljanski stolnici, ki jo je daroval pomožni škof Anton Jamnik. Vsem, ki ustvarjajo *Družino*, se je zahvalil za njihovo, kot je dejal, »srčno poslanstvo«. Zaželel jim je, da bi, v luči do sedaj prehojene poti, s pogumom, močno vero in velikim upanjem gledali tudi v prihodnost. Pri tem jih je spomnil na besede katoliškega misleca Paula Claudela: »Luč nikoli ni odrečena tistemu, ki jo z iskrenim srcem išče. Modrost te čaka pri tvojih vratih. Blagor tistim, ki jo popeljejo v svoj dom kot častitljivo mater!« Maši je sledilo druženje v klubu Cankarjevega doma. To je bila tudi priložnost za predstavitev dela in vsega, kar se dogaja na Družini.

JUBILEJ USTANOVITELJA DUNAJSKIH DEČKOV

V tednu po veliki noči je minilo pol tisočletja od smrti prvega dunajskega škofa Jurija Slatkonje. Za to priložnost je Dunaj obiskala skupina romarjev iz ljubljanske in novomeške škofije pod vodstvom novomeškega škofa Andreja Sajeta in počastila 500. obletnico smrti našega rojaka. Osrednji dogodek je bila sveta maša v dunajski katedrali sv. Štefana na obletnico njegove smrti, 26. aprila. Slovenske romarje so pozdravili predstavniki dunajske cerkvene in svetne oblasti. Po maši so se rojaki ustavili še pri grobu v severni stranski ladji katedrale z njegovo reliefno podobo v naravni velikosti. Osrednja slovesnost ob letošnjem jubileju škofa Slatkonje je bila 8. maja v novomeški stolnici. Maševal je ordinarij škof Andrej Saje, pridigal pa ljubljanski nadškof Stanislav Zore. O Slatkonji je dejal: »Njegovo življenje je bilo bogato in rodovitno. Z darovi, ki jih je imel, je zaznamoval svoj čas, in kar je pognalo iz njegovega delovanja, sega skozi vseh petsto let do nas.« Bogoslužje je obogatila Sattnerjeva Missa Seraphica v izvedbi zbora in orkestra Konservatorija za glasbo Jurij Slatkonja. Glasbenik in škof Slatkonja je bil doma v Ljubljani. Po artistični šoli in duhovniškem posvečenju je predaval na dunajski univerzi. Postal je eden vidnejših dunajskih humanistov svojega časa. Njegovo znanje, duhovna širina in zavzetost za delo so pritegnili pozornost cesarja Maksimilijana I. Povabil ga je na dvor, kjer je Slatkonja postal njegov svetnik, kaplan in pevovodja cesarskega zbora. Na dvoru je užival velik ugled in postal dober prijatelj

cesarja. Njemu na čast je ustanovil znani zbor Dunajskih dečkov, ki ga poznamo še danes. Leta 1513 je postal prvi dunajski škof in škofijo vodil do smrti 26. aprila 1522. Jurij Slatkonja je ves čas ohranjal stike z domovino in bil med drugim ljubljanski kanonik in novomeški prošt. V jubilejnem letu pripravljajo še mednarodni simpozij o njegovem življenju in delu, ki bo 15. septembra v Ljubljani.

ANTON KOROŠEC, SLOVENSKI DRŽAVNIK

Mineva 150 let od rojstva (rodil se je 12. maja 1872) Antona Korošca, vodilnega slovenskega politika pred drugo svetovno vojno, zato so v občini Sveti Jurij ob Ščavnici razglasili Koroščevo leto. Zaznamovali so ga in ga še bodo številni dogodki, ki obujajo spomin na izjemno osebnost in zgodovinsko vlogo, ko je Korošec zastopal Slovence na Dunaju in v Beogradu. Osrednji dogodek, mednarodni znanstveni simpozij, je bil 14. maja pri Svetem Juriju ob Ščavnici, dan zatem pa zahvalna maša in slavnostna akademija. Ob Koroščevem jubileju sta izšli dve biografski deli. Izčrpen življenjepis

Anton Korošec, slovenski državnik kraljeve Jugoslavije je delo zgodovinarja Andreja Rahtna. Gre za pregled dveh desetletij Koroščevega dela in življenja, od ustanovitve Kraljevine Jugoslavije 1918 do njegove smrti 1940. Hkrati je izšla še monografija *Triumfator, Anton Korošec v prvi Jugoslaviji* zgodovinarke Mateje Ratej.

PRIZNANJE MARIJINIM SESTRAM ZA DELO V SLOVENIKU

Predsednik Slovenske škofovske konference novomeški škof Andrej Saje je na dan Evrope izročil Družbi Marijinih sester čudodelne svetinje odličje sv. Cirila in Metoda. Prejele so ga za zvesto služenje Cerkvi med Slovenci, predvsem za služenje v zavodu Slovenik v Rimu. V Papeškem slovenskem zavodu so pol stoletja skrbele, da je bil Slovenik dom za duhovnike, ki so študirali na rimskih univerzah, za slovensko skupnost v tem mestu ter za romarje in izseljence, ki so v njem občasno našli košček domovine. Sestre so lani sklenile svoje delo v zavodu in prevzele druge naloge. Sestra Kristina Rihar je ob prejemu odličja povedala: »S tem so dali priznanje tihemu, največkrat neopaznemu delu sester, ki so tja prišle, ko se je zavod šele postavljal na noge, da bi vodile gospodinjstvo in sprejemale romarje.« Slovenik je v veliki meri zaživel ob podpori darov, ki so jih izseljenci in zamejci na prošnjo Maksimilijana Jezernika pošiljali v Rim. V Avstraliji je z zbiranjem darov začel takratni urednik *Misli* p. Bernard Ambrožič, pomagala sta tudi p. Bazilij in p. Valerijan. V Sloveniku so se občasno ustavljali tudi Slovenci iz Avstralije, ki so prihajali na obisk v domovino.

TRIDESET LET SLOVENSKIH DRUŠTEV NA HRVAŠKEM

Z osamosvojitvijo Slovenije so tudi rojaki na Hrvaškem začutili potrebo po načrtnem ohranjanju slovenske kulture in slovenskega jezika v sosednji državi. Tako je leta 1992 zaživela Zveza slovenskih društev na Hrvaškem, ki je ob ustanovitvi povezala društva v Zagrebu, na Reki in v Karlovcu; kmalu je bilo ustanovljeno še društvo v Splitu. Danes povezuje 16 slovenskih društev, ki poleg omenjenih krajev delujejo še v Osijeku, Varaždinu, Zadru, Dubrovniku ter v več mestih v Istri in Kvarnerju. Prvi sedež zveze je bil na Reki, po nekaj letih pa se je preselil v Zagreb. Pomembna naloga društev je skrb za učenje slovenskega jezika. Trenutno slovenščino poučujejo na več osnovnih šolah v Istri in Kvarnerju, ter v Zagrebu, Samoborju in Bregani. Slovenščino poučujejo tudi na nekaterih srednjih šolah, med drugim v Varaždinu in na Reki, v Pulju ter v Čakovcu. Slovesnost ob 30-letnici delovanja Zveze slovenskih društev na Hrvaškem so pripravili 10. maja na Reki. Na njej sta zbrane nagovorili ministrica za Slovence po svetu Helena Jaklitsch in predsednica zveze Barbara Riman. Med gosti je bil tudi predsednik Slovenije Borut Pahor.

UMRL SLIKAR FRANCE SLANA

V 96. letu življenja je v domu ostarelih na Škofljici umrl akademski slikar France Slana. Doma je bil v Bodislavcih pri Mali Nedelji, živel in ustvarjal pa je v Ljubljani in Krki na Dolenjskem. Pred vojno se je učil risanja pri Hinku Smrekarju, potem je končal akademijo pri Gabrijelu Stupici in Nikolaju Pirnatu. Začel je kot ilustrator in risar stripov, pozneje se je prepustil navdihu. Najraje je slikal v olju in akvarelu, ukvarjal pa se je tudi z grafiko, poslikano keramiko in tapiserijami. Med množico njegovih del najdemo zapuščena mesta (ciklus Skopje po potresu), morske motive, kozolce, mline, vinske kleti, šopke cvetja, peteline in ribe ter skrivnostna bitja, v katerih se zrcalijo številne podobe. Tudi v starosti ni odložil čopiča. Za *Družino* je pred leti povedal: »Ne morem brez slikanja. Držim se besed Picassa, ki je dejal, naj ne mine dan brez črte. Delam z radovednostjo, kajti slika ne sme biti dolgočasna ... Le čudim se temu, kako velik čudež je življenje.« Večkrat je dejal, da slika najboljše govori sama zase in pripoveduje lastno življenje. Treba jo je videti in občutiti, zato je nima pomena razlagati.

VIA SANCTI MARTINI

Na dan Evrope so v Opatjem selu in Kostanjevici na Krasu odprli slovenski del tako imenovane Velike evropske kulturne poti sv. Martina. Dolga je 550 km, poteka pa od Hodoša na madžarski meji do Opatjega sela na italijanski meji. Celotna Via Sancti Martini je dolga približno 2500 km in povezuje mesto Savaria na Madžarskem, kjer se je Martin rodil, mesto Pavia v Italiji, kjer je postal rimski vojak, in Tours, kjer je pokopan.

ST. RAPHAEL'S SLOVENIAN MISSION
p. Darko Žnidaršič OFM
313 Merrylands Road, PO Box 280
MERRYLANDS NSW 2160
Tel.: (02) 9637 7147
Mobile: 0409 074 760
Fax: (02) 9682 7692
Mail: slomission.sydney@gmail.com

MNOGO OBLEK, MNOGO POTI, MNOGO ...

V letošnjem maju beremo šmarnice p. Branka Petauerja, cistercijana, župnika v Stični, o Mariji, ki ima mnogo oblek. Toda vemo, da niso zgolj obleke, s katerimi ponekod na Božjih poteh oblačijo kip Marije z Jezusom, ki ga nosijo v procesijah ali častijo na romarskih krajih, ki jih imamo Slovenci veliko: znana Marijina svetišča, kjer se radi ustavimo, ko gremo pod rodni krov, in druga romarska središča, nekatera so skoraj pozabljena. A kaj kmalu se zavemo: Marija je ena sama, le njene podobe, milostni kraji, obleke so različni. Papež Frančišek je nekoč v šali dejal, da se vidi, da je Marija žena, saj ima mnogo oblek. Vsako ljudstvo jo upodablja po svoje, vsi pa združeni v veri in hvaležnosti, da nam, ko pribežimo k njej v stiskah, jokajoči ali veseli, pokaže našega Odrešenika in Gospoda Jezusa.

»Mnogo poti skozi življenje vodi, prijatelj moj, a izbereš lahko le eno izmed njih ...« Koliko je še Božjih spodbud, koliko je ljudi, ki nas spomnijo in mi njih, da izberemo

življenje, da gremo za Gospodom, z Marijo, ki je postala njegova in naša Mati. Tudi ob letošnjih šmarnicah in junija pri vrtnicah (pobožnosti v čast Srcu Jezusovemu), da se po premoru zaradi epidemije spet vrnemo, da nas bo spet kje – mnogo – morda ne veliko, toda zbrani bomo v Gospodovem imenu in On bo sredi med nami (prim. Mt 18,20).

»ZLATI SV. RAFAEL«

NA PRAZNIK SV. JOŽEFA, 19. 3., smo se (po dveletnem premoru zaradi pandemije) spet polnoštevilno zbrali k praznični sv. maši v naši cerkvi sv. Rafaela in v dvorani k praznovanju zlatega jubileja naše cerkve sv. Rafaela in misijona ter predstavitvi knjige – zbornika *ZLATI SV. RAFAEL V MERRYLANDSU* in skupnem kosilu. Pri praznični sv. maši sva somaševala s p. Simonom Petrom Berlecem iz Melbourne, pel je mešani zbor, navzoči so bili tudi predstavniki naših slovenskih organizacij v NSW in ACT. Pričakovali smo obisk predsednika Republike Slovenije g. Boruta Pahorja, vendar se je, žal, moral opravičiti. Zato

smo si ogledali videoposnetek, v katerem nam je predsednik čestital in nas nagovoril ob našem jubileju, in še priložnostni film o zlatem jubileju naše cerkve in misijona, ki ga je pripravila Miriam Stariha. Proslavo je koordinirala Olga Lah, za program in objave sta poskrbeli Miriam Stariha in Judita Bavčar – Skubla, za rezervacije in naročila knjig Jožica Modrijančič in Olga Lah. Program v dvorani sta povezovali Tania Smrdel in Miriam Stariha. Naši pevci so zapeli državni himni, vsi skupaj smo zapeli pesem *Marija, skoz' življenje*. Spregovorili so še članica Zveznega parlamenta (MP) gospa Tanja Pliberšek, predstavnik sveta vlade Republike Slovenije iz NSW g. Walter Šuber in veleposlanik Republike Slovenije g. Jurij Rifelj, p. Darko pa sem predstavil knjigo *Zlati sv. Rafael*. Knjigo lahko še vedno naročite in prevzamete, ali pa jo pošljemo po pošti. Slavnostna torta, ki so jo izdelali in darovali naši slovenski slaščičarji iz »De Toni Patisserie«, je bila nadvse lepa, in kar škoda jo je bilo prerezati! Naj se še tukaj iskreno zahvalim

zgoraj navedenim, potem soavtorjem – sestavljalcem in oblikovalcem naše knjige: Tanii Smrdel, Olgi Lah, Mihelci Šušteršič, p. Cirilu A. Božiču, ki je tudi pomembno oblikoval življenje, utrip našega občestva in občestev, tehničnemu uredniku in direktorju Slovenian Media House g. Florjanu Auserju ter zaslužnemu častnemu konzulu Alfredu Brežniku, ki je poskrbel za tisk knjige in dostavo, ekipi v kuhinji, ki sta jo vodili Olga Konda in Jenny

Stariha, imenovanim in neimenovanim. Dva tedna pred našim praznovanjem, v soboto, 5. 3., se je zbrala velika ekipa mladih 2. in 3. generacije, ki smo pripravili, počistili in uredili dvorano, prostore, uredili konferenčno sobo. Zbralo se nas je kar 27, ekipo je koordiniral Mark Stariha.

Bog, ki vidi v vsako človeško srce, naj povrne vsem! Več si lahko pogledate na Facebook strani: **Voice of Slovenian Australians**

VELIKI TEDEN IN VELIKONOČNE PRAZNIKE smo obhajali kot ponavadi. Na cvetno nedeljo smo pri blagoslovu pogrešali naše baganice; delavnice zanje nismo imeli, ker je bila voditeljica zasedena. Oljčnih in palmovih vejic smo imeli dovolj. Pasijon so brali Olga Konda, Danica Petrič, Jože Marinč, Jožica Modrijančič in p. Darko, v Wollongongu pa Ivan Rudolf, Ivanka Kropič, Ivanka Kreml Gissel, Barica Brodnik, in na obeh krajih člani našega občestva kot množica. Naši sosede melkiti imajo po sveti maši slovesno procesi-

jo s palmovimi vejami in tudi voščijo »Happy Palm Sunday«.

Pri krizmeni maši v Parramatti na veliko sredo smo sprejeli sveta olja Mira in Tania Smrdel in p. Darko. »Ječo« na veliki četrtek in Božji grob je pripravila in okrasila Sonja Fisher. Naši sosede melkiti pa so prav tako podarili obilo cvetja, s katerim so okrasili našo cerkev in dvorano in nadvse slovesno obhajali obrede.

Na veliko noč zjutraj smo se zbrali k vstajenjski procesiji in sveti maši. Banderi sta nosila Martin Konda in Walter Šuber, kip vstalega Zveličarja pa Andrew Šuber, ki je tudi poskrbel za prenos bogoslužja – »livestream«. Tudi naši pevci so navdušeno zapeli. V Figtreeju – Wollongongu smo se zbrali k sv. maši in žegnju jedil opoldne, v Canberri pa na veliko noč zvečer.

NA VELIKONOČNI PONEDELJEK smo se zbrali k praznični sv. maši in po dveh letih spet priredili **PIRHOVANJE** v naši dvorani in sedli h kosilu. Bilo nas je manj kot prejšnja leta, tekmovalci v sekanju pirhov pa so bili navdušeni kot vedno. Tudi srečolov ni manjkal. Bog povrni vsem pridnim!

MATERINSKI DAN smo obhajali s kratkim kulturnim programom po sv. maši, recitali sta Jožica Modrijančič in Marija Kolar, še eno pesem o mami je povedala Lojzka Husarek. Zapeli smo litanije Matere Božje (napev iz Porcijunkule pri Assisiju), ki so se

zelo priljubile med nami. Pri sv. maši in šmarnicah smo razmišljali o Mariji Pomagaj, ki nas čudovito vodi k Jezusu Kristusu, Dobremu Pastirju, Ivan in Klara Brcar pa sta se zahvalila Gospodu in Materi Božji ob 50-letnici poroke. Čestitamo!

Naši sosedge: diakon Georges Tadourian in gospe iz melkitske župnije sv. Elija pa so prav tako prišli voščit našim materam in jim podarili rdeče vrtnice. Bogu hvala in Bog povrni!

SYDNEY – MERRYLANDS – SV. RAFAEL
ŠMARNICE imamo pri nas vsak četrtek in soboto pri sv. maši ob 10.30 dopoldne in ob nedeljah pri sv. maši ob 9.30 dopoldne. Pred sv. mašo molimo rožni

venec, ob nedeljah pojemo litanije Matere Božje. Sklep šmarnic bo na nedeljo Gospodovega vnebohoda, 29. 5.

V mesecu juniju ste povabljeni k VRTNICAM vsak četrtek in nedeljo. Razmišljanja je pripravil p. dr. Andrej Pirš, duhovnik duhovne družine Delo (nem. »das Werk«), ki nam predstavlja Božjega služabnika dr. Antona Strleta (1915–2003) in njegov zgled češčenja.

Ponedeljek, 6. 6.: Binkoštni ponedeljek, praznik Marije, Matere Cerkve, sv. maši ob 9.30 dopoldne in ob 6.00 zvečer.

Nedelja, 19. 6.: SV. REŠNJE TELO IN REŠNJA KRI. Po sv. maši bomo namesto procesije imeli evharistično pobožnost in blagoslov na vse štiri strani v cerkvi. V petek po nedelji Rešnjega telesa in Rešnje krvi je praznik Srca Jezusovega, letos 24. 6. Zato letos praznujemo praznik rojstva Janeza Krstnika dan prej, 23. 6. (četrtek).

Nedelja, 26. 6.: sv. maša za domovino in proslava dneva državnosti: sv. maša bo v Merrylandsu ob 9.30 dopoldne kot običajno. Praznovanje nadaljujemo v veliki dvorani Mounties Group na Mt. Pritchardu, ob 11.30 dopoldne. Lani je praznovanje odpadlo zaradi naraščanja števila okužb s koronavirusom in zapore javnega življenja. Želim, da 30. in 31. obletnico naše Slovenije res obeležimo s polnimi močmi.

WOLLONGONG – FIGTREE – SLOVENSKA CERKEV VSEH SVETIH

Sv. maše so vsako 2. nedeljo v mesecu ob 5.00 popoldne, od aprila do septembra ob 4.00 popoldne: 8. 5., 12. 6., 10. 7., 14. 8. (vigilija Marijinega vnebovzetja), 11. 9. Za sv. mašo narodov Škofija Wollongong še ni poslala vabila.

CANBERRA – GARRAN – SV. PETER IN PAVEL

Sv. maše so vsako 3. nedeljo v mesecu: od maja do avgusta (štiri mesece) bodo ob 5.00 popoldne: 15. 5., 19. 6., 17. 7. in 21. 8. Od septembra pa spet ob 6.00 zvečer.

KRALJIČINA DEŽELA – QUEENSLAND

Bogu hvala in Vam, da smo se lahko spet srečali po dolgem času, najprej pri sv. maši in pogrebu + Anice Cuderman 22. 4., in potem spet v nedeljo, 1. 5., pri velikonočni sv. maši v Ashmoru, v dvorani Rotary kluba.

Znova se bomo zbrali k naši sv. maši v Ashmoru prvo nedeljo v avgustu, 7. 8., ob 11.00 dopoldne. Naše romanje v Marian Valley pa je 2. soboto v septembru, 10. 9., sv. maša je tam prav tako ob 11.00.

SV. KRST

SAM BAKKER, rojen 5. 7. 2021, sin Josha in Alison, rojene Markočič, Unanderra, NSW. Boter je bil Nathan Markočič, priča krsta Leah Bakker. Wollongong – Figtree, slovenska cerkev vseh svetih, 13. 3. 2022.

LYDIA GRLJ, rojena 6. 5. 2021, hči Leona in Mirne, rojene Ismail, Revesby, NSW. Boter je bil Robert Grlj, krstna priča Sandra Ismail. Merrylands – Sv. Rafael, 7. 5. 2022.

NAŠI POKOJNI

LUBOMYRA – LUBA ROBAR je nena doma umrla 21. 1. 2022 v Mt. Druittu, NSW. Rodila se je 13. 12. 1947 v Korbahu v Nemčiji, po rodu je bila Ukrajinka. Njena družina je pripotovala v Avstralijo, ko je bila stara tri leta. Kot

mlado dekle je spoznala Janka Robarja. P. Valerijan je blagoslovil njuno zvezo sv. zakona 14. 3. 1964. Bolehala je več let. Luba zapušča moža Janka, hčerki Sonio in Vanesso, in vnuke Lawrenca, Simona in Jacinto, sestro Lešo in brata Edija. Pogrebno sv. mašo je vodil p. Gregory Jacobs, jezuit v župniji sv. Družine – Holy Family Parish v Mt. Druittu. Pokopana je v Pinegrove Memorial Parku. V Merrylandsu smo obhajali sv. maši za 7. in 30. dan. Hvala njenemu možu Janku Robarju za sporočilo.

HERMAN ŠARKAN je umrl 15. 3. 2022 v bolnišnici Westmead. Rojen je bil 13. 7. 1937 v Domajincih v župniji Cankova v Prekmurju, po poklicu je bil strojnik. V Avstralijo je prišel leta 1957 in dejavno sodeloval v našem slovenskem občestvu v Sydneyju in pri Sv. Rafaelu v Merrylandsu. Pomagal je graditi našo cerkev in dvorano, pobiral nabirke, nosil bandero pri procesijah in veliko delal prostovoljno, poskrbel je za prevoze in kar je bilo potrebno; tudi žena Gizela in sin Peter sta rada pomagala. Družina je bila zelo gostoljubna, radi so imeli našo družbo in bili smo zelo povezani. Herman je bil dobrega srca, preprost, skromen, rad pa nas je spomnil na te ali one rojake, če je kdo kaj potreboval, da ne bi pozabili nanje. Leta 2007 je umrla žena Gizela. Herman in sin Peter sta jo zelo pogrešala, vedno pa smo se je spomnili pri naših sv. mašah. Herman zapušča sina Petra, sestro Gerto Korotančnik in njeno družino v Avstraliji, ter nečake in sorodnike v Sloveniji. Pogrebno sv. mašo smo obhajali v petek, 1. 4. 2022, v naši cerkvi sv. Rafaela v Merrylandsu, in ga pospremili na slovensko pokopališče

sv. Rafaela v Rookwoodu, kjer z ženo Gizelo čakata vstajenja.

ALOJZ GOMINŠEK je bil najden mrtev 14. 4. 2022 na svojem domu v Winston Hillsu. Rodil se je 16. 7. 1934 v Celju. Kakor številni naši ljudje je tudi on odšel v svet, najprej v Nemčijo, nato pa z družino v Avstralijo. Po poklicu je bil trgovec. Poročen je bil z Marijo Fuzija, ki je že pokojna (umrla je leta 1998). Lojze zapušča sina Marijana in druge sorodnike. Najbolj smo ga poznali kot harmonikarja, ki je rad prišel v našo družbo, na naše prireditve v Merrylands, na slovensko društvo ali ob drugih priložnostih in zaigral priljubljene viže iz zakladnice naše domače glasbe. K cerkvenemu pogrebu smo se zbrali v četrtek, 5. 5. 2022, v kapeli vernih duš (All Souls Chapel) na pokopališču v Rookwoodu. Sin Marijan mu je spregovoril v slovo. Nato je bil pokojnik upepeljen.

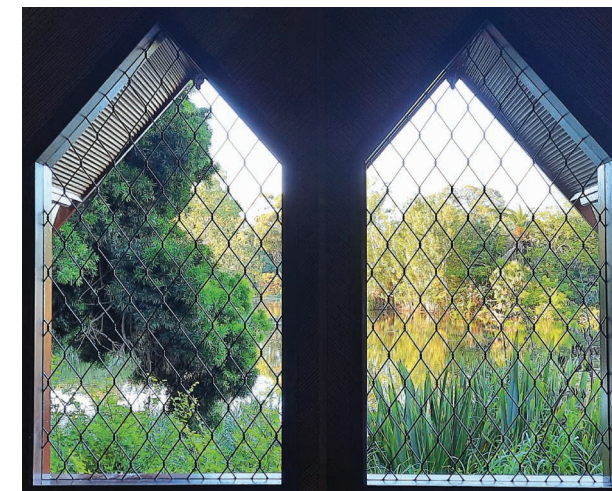
Cilka Žagar je uredništvu sporočila:

DOMINIK SIMONČIČ je umrl na veliko noč, 17. 4. 2022, ob sedmih zvečer. Rojen je bil 23. januarja 1933 v Križah pri Brestanici.

Pred nekako petdesetimi leti je moj mož Jože rekel, da greva obiskat nekega Slovenca, ki ima veliko paradižnika. Ko sva prišla, je Dominik ravno hranil na stotine ptic. Lorikeets in drugi papagaji so jedli sladkor, golobi in vrabci pa seme. Tudi veliko psov in mačk je pri Dominiku našlo hrano in zavetje. Nabrala sva vrečo paradižnika in se usedla v njegovo bivališče. Jože in Dominik sta govorila o rudarjenju, jaz pa sem opazila, da ima Dominik veliko knjig in revij. Listala sem revije o astronomiji, medicini, zgodovini in politiki. Vpraša-

la sem, če si jih lahko sposodim. Tako se je začelo naše prijateljstvo. Jože je rekel, da je Dominik pošten človek in mu lahko zaupam. Ponavadi sva šla k Dominiku v nedeljo popoldne. Jaz sem mu prinesla štrudelj, slovenske knjige in revije, on pa mi je posojal svoje revije *National Geographic*, *Cosmopolitan* in *Scientist*. Opazila sem da Dominik bere tudi enciklopedijo in *Sveto pismo*. Imel je star tovornjaček – *ute*, s katerim je v kamp dovažal vodo za ptice, pse in mačke, še posebej pa za svoj vrt. Vse naokrog je imel zelenjavo.

Pred desetimi leti je Dominik delno izgubil vid, zato so mu vzeli voziščno dovoljenje. Ker ne bi več mogel dovažati vode za živali in vrt, je kamp prodal. V njem je pustil vse, kar je imel. Ko so odpeljali njegove pse, je jokal kot otrok. V torbico si je dal nekaj za preobleči in odšel v Zahodno Avstralijo. Tam je bil nekoč mlad in je imel prijatelje. Kmalu je ugotovil, da so njegovi prijatelji umrli, in da tudi mlad ni več. Vrnil se je domov v Lightning Ridge. Ni več mogel brati in gledati televizije. Tudi slišal je zelo slabo. Za zabavo je vrtnaril in hranil ptice. Z Dominikom sva se veliko prepirala. Njega je jezilo, ker jaz nisem nič vedela,

mene pa je jezilo, ker je on vedel vse. Spomnil se je vsega, kar sem kdaj rekla v njegovi navzočnosti, medtem ko se sama nisem spomnila niti dogodkov. Ko ni mogel več vrtnariti in hraniti ptic, je postal jezen nase. Vedno je bil sam, zato sem ga vsak dan obiskala in sva igrala karte. Zelo rad je govoril in citiral podatke, o katerih nisem imela pojma. Sumila sem, da si izmišljuje vse te informacije. Na pamet je znal Novo zavezo *Svetega pisma*, recitiral je slovenske pesnike in pel različne pesmi. Poznal je zgodovino vseh narodov in vso astronomijo. Prepirala sva se, dokler nisem začela preverjati na Googlu. Dominik in Google sta imela iste podatke. Dominik je vse življenje bral in si je vse, kar je kdaj prebral ali slišal, lahko dobesedno priklical v spomin. Poznal je vsako zgodovinsko osebnost, ki sem jo omenila, in vedel, kje in kdaj je živel. Oh, kako neprijetno je, če nekdo vse ve!

Sčasoma je Dominik zgubil vid, sluh, okus in vonj; ni mogel več jesti in dihati brez kisika. Prosil je Boga, da ga vzame k sebi. Na veliki petek so ga sprejeli v starostni dom, kjer je čez tri dni, na velikonočno nedeljo, umrl. Ob treh sem bila še pri njem na obisku in povedal mi je rojstne dneve vseh ameriških predsednikov ter kdaj in kako so umrli. Sedela sem ob postelji in preverjala podatke na Googlu, in kot vedno sta se Google in Dominik strinjala, da nič ne vem. Tri ure kasneje, ob šestih zvečer, so mi telefonirali, da Dominik umira. Hvaležna sem Bogu, da ga je rešil in vzel k sebi, toda v mojem življenju je zapustil veliko praznino. Mnogo Slovencev se sooča z izgubo prijateljev in partnerjev, zato še bolj cenimo in iščemo eden drugega. Bodimo si bratje in sestre.

POLOVINKE

Katarina Mahnič

Pomladno paberkovanje pod pezo let (13)

Pretekla noč je bila letos prvič tako topla, da sva lahko z Branetom spala pri na stežaj odprtem oknu. In naju je zjutraj, tam po četrti uri, ko se začne maja prebujati dan, prvič zbudilo glasno in raznoliko ptičje petje. Kot bi nama pernatih pevčki na vse grlo hiteli dopovedovati, da se z jutrom dan lovi; še malo, pa bo pritisnilo sonce, njihovo blagoglasno melodijo bodo neusmiljeno udušile kosilnice, žage in traktorji, in mir bo šel po gobe. Tako je pač dandanes na deželi, ko je vse motorizirano. Tudi sonce je včeraj zares začelo »nažigati«, da je sladoled, ki sva si

Semiška slaščičarna Pri Neđotu

ga privoščila v semiški slaščičarni, prvič to pomlad zares »pasal«. Slaščičarna Pri Neđotu je tam odkar pomnim, odkar sem začela kot deklica prihajati v Semič, vsaj petdeset let. Stoji ob cerkvenem obzidju tik pod zvonikom, zunaj in znotraj je polna rož (pravih, ne umetnih) in je, tako kot se za pravo albansko slaščičarno spodobi, rahlo kičasta. Tudi tradicija se, kot je pri Albancih v navadi, prenaša iz roda v rod: v mojem otroštvu in mladosti jo je vodil ata Gajur, zdaj je glavni sin Neđo, pa tudi njegov

sin se je že nalezal družinske gostoljubnosti ter zna postreči prijazno in duhovito. Pri Neđotu imajo že nekaj let zapovrstjo najboljši sladoled na Dolenjskem in v Beli krajini; izglasovalo ga je ljudstvo, torej res drži. Neđo sladoled še vedno dela po starih očetovih recepturah, z njegovim starim sladolednim aparatom, le okusov je zdaj malce več kot vanilija, čokolada, limona in jagoda, ki smo jih imeli na voljo v moji mladosti. To je pristen sladoled, ki ne prihaja iz vnaprej pripravljenih škatel z okusi, zato najine obiske na koncu, za piko na i, peljeva še na sladoled; seveda tiste, za katere si želiva, da bi se v Semič zagotovo vrnili. Predvsem pa mene samo vsakič znova vrne v stare čase.

Včeraj sva z Neđotom kot ponavadi malo poklepetala, češ da zdaj je pa le nastopila vročina, ki smo jo vsi tako željno čakali. »Ja, še malo, pa bo novo leto,« se je smejal in kot v opravičilo, ko je zagledal moj zgroženi obraz, dostavil: »Sem hotel reči, da bo zdaj samo še vroče, potem bo pa kar naenkrat samo še mraz – da ni nič drugega vmes.« Prav je imel: najprej težko čakamo vročino, že takoj zatem pa, da bo popustila in bomo lažje zadihali. Ampak tistih prijetnih, toplih

pomladnih in poletnih dni, ki si jih res lahko užil na prostem in so se vleкли v neskončnost, ni več, zaradi podnebnih sprememb ali kaj vem česa. In če se mi je ponavadi zdelo, da je okoli novega leta zdravo razmisliti o tem, kako čas hitro mine, in je treba vsako leto živeti čim polnejše, zdaj o tem veliko več razmišljam v pomladno-poletnem obdobju. Ravno zato, ker se je tako strašljivo skrčilo, načrtov zanj pa je še zmeraj preveč. Samo prilagajam jih mojim letom primerno. Še sreča, da mislimo, da je vsako obdobje našega življenja najpomembnejše. Skušam se predstaviti nazaj, da bi jih zdaj imela 20 ali 30. Niti ne hrepenim po njih; tako malo sem vedela v tistih letih, in se žrla zaradi res trapastih stvari. Štirideseta pa me še mikajo, to so bila res lepa leta. Veliko je že za tabo in še toliko pred teboj. Zdaj imam let že preveč, čeprav se boste mnogi od vas najbrž nasmehnili mojim poznim petdesetim. Mama, ki ima skoraj dvaindevetdeset let, mi, kadar sem pri njej sitna, večkrat reče: »Pa kaj si tako nestrpna, saj je še vse pred teboj!« Mama pač gleda na moja leta s svojega zornega kota.

Ko si mlad, bi bil čim prej starejši, ko si srednjih let, se počutiš mlajšega, kot si v resnici, in ko si star, bi bil seveda rad mlajši. Žal nisi nikoli star čisto prav. Spreminjajo se tudi tvoji pogledi na starost drugega. V dnevniku, ki sem ga pisala v gimnazijskih časih, sem našla komentar, ki sem ga pri sedemnajstih zapisala ob rojstnem dnevu svoje starejše sestre: »*Danes ima naša Mateja 23 let. Mater je stara!*« Ko sem hodila v osnovno šolo, sta se mi na primer moja starša zdela »stara« in pretirano stroga, saj je imela moja najboljša prijateljica Nives zelo mlado mamo, s katero sta živeli sami, in se mi je zdela strašna »frajerka«; Nives pa je meni zavidala skrbna starša in družinsko trdnost. To sem razumela šele, ko sem bila sama mlada mama, pa še videti sem bila kot smrklja, in me je Jon ves čas spraševal, kdaj jih bom imela 40. Ko sva med šolskimi počitnicami potovala po Avstraliji z avtobusom, so naju šofer ali kdo od potnikov včasih imeli za sestro in bratca. Jonu je bilo zaradi tega strašno nerodno. Enkrat mi je celo prepovedal, da bi prišla v šolo na govorilne ure. In zakaj ne, me je zanimalo. »Ker nisi normalna mama,« je rekel. Tako da kar se tiče let, človek res nikoli ne zmaga.

Že tretjo pomlad dopisujem POLOVINKE v *Misli*. Paziti moram, da me spet ne zanese v opisovanje bujnega cvetenja našega semiškega vrta, tega ste se že naposlušali. Maj se je letos začel kot se spodobi: s kurjenjem prvomajskega kresa. »S pomladnimi ognji naj bi pomagali soncu, da bi se čim prej ogrelo in zasijalo s polno močjo,« je o pomenu kresovanja zapisal etnolog Janez Bogataj. Seveda pa ima kur-

Bela laboda na reki Krki

jenje kresov na predvečer prvega maja po njegovih besedah čisto drug pomen in sega v leto 1890, ko so ta dan kot delavski praznik prvič praznovali po svetu in v Sloveniji. Na svoje pravice pa delavci niso opozarjali le s shodi, govori in transparenti, ampak tudi s kurjenjem kresov. Prvomajski kresovi so bili torej neke vrste »komunikacijsko orodje«, podobno, kot so jih prebivalci v času turških vpadov uporabljali za signaliziranje nevarnosti. Priznam, da vsega tega v mladosti nisem vedela, pa tudi zanimalo me ni, kres je bil predvsem priložnost za druženje, ponočevanje in peko krompirja. Lepo je bilo s semiške gore v družbi prijateljev gledati, kako se s prihajajočim mrakom po belokranjski in hrvaški ravnini prižigajo ognji, kot na tla strmoglavljene zvezde so bili videti v daljavi. Vedno več ognjev, vedno več ozemljenih zvezd. Ni je lepše stvari, kot sedeti ob ognju, strmeti vanj, molčati (ali klepetati) in čakati,

Prvomajsko kresovanje na ljubljanskem Rožniku

da od mogočnih plamenov ostane samo žerjavica. Tudi letos smo vanjo zakopali krompir. In tudi letos nam je, črnim okrog ust, njegov božanski okus budil spomine kot Neđotov sladoled. Tudi na Pohode ob žici okupirane Ljubljane, ki smo se jih kot otroci obvezno udeleževali s šolo. Ta navada se je tako zasedrila v nas, da se na to skoraj 35-kilometrsko krožno pot na dan zmage, 9. maja, še vedno radi podamo. Pred kakšnimi desetimi leti sem zadnjič tekla Tek trojk; dogaja se isti dan kot pohod in mi je bil skoraj ljubši od hoje, čeprav je napornejši. Všeč mi je ideja, da se zbere ekipa treh ljudi, ki tečejo 12 kilometrov čez drn in strn, se prilagajajo tistemu, ki je najpočasnejši, in morajo na koncu skupaj priteči v cilj. Samo to šteje, tudi če bi bil lahko kdo od njih sam hitrejši. Tako lepo urjenje v tovarštvu in odpovedovanju se mi to zdi, dobesedno izpolnjevanje tistega izreka, da je v slogi moč, da lahko le skupaj dosežemo velike stvari.

Sploh sta bila maj in junij pri meni včasih najbolj akcijska meseca; dnevi so bili dolgi, v hribih je ponavadi že pobralo sneg, na kolesu ni bilo prevroče, v rekah in morju se je že dalo plavati. Tudi večdnevna pešačenja ali prečenja so bila spomladi najlepša. Pa kakšen tek in igra s psom. Skratka, kadar nisem prevajala ali pisala, sem kar naprej morala biti v gibanju. Poštenem gibanju. Spomnim se, kako nisem

mogla razumeti obsedenosti Avstralcev z golfom, ko sem še živela v Avstraliji. Skoraj vsaka vas je imela svoje golfišče (najbolj me je prevzelo tisto v Coober Pedyju, sredi peska, brez zaplate trave). Ni mi šlo v glavo, da je komu drugemu kot starčkom lahko zanimivo lagodno sprehajanje od luknje do luknje, vmes pa se ne dogaja nič drugega, kot da tu in tam zamahneš s palico. Kakšen dolgčas! Ampak ker se zarečenega kruha največ poje, ker očitno vsaka stvar zahteva svoj čas in ker je tudi moj značaj postal »lagodnejši«, kot je bil pred leti, sem zdaj v golf dobesedno zaljubljena in tudi zaradi njega tako nestrpno čakam pomlad. In to v deželi, kjer izpadem trapasta, ko začnem opevati vrline tega športa. Pri nas še vedno prevladuje mišljenje, da je golf izumetničena igra bogatašev in snobov, zato ga ljudje težko povežejo z mano in prijateljico Viko, ki sem jo zanj navdušila. In težko verjamejo, kako gentlemanska, inteligentna in razgibana igra je to. Kakšen privilegij je preživeti popoldne na vzdrževanih tratih igrišča na Otočcu, obkrožen z gozdovi in dolenjskimi griči. Prehoditi takole mimogrede, od luknje do luknje, vsaj osem kilometrov, krepiti mišice z vleko vozička in možgane z izbiro palice za najboljši udarec; brez vreščočih otrok, glasne glasbe ali pogovora, brez kogarkoli, razen kakšnega golfista, s katerim si zaželiš »lepo igro«. Blažene ure popolne osredotočenosti in miru. Nekaj, kar znaš ceniti šele, ko si se dovolj »nabezljaj«, vsaj jaz sem očitno take sorte.

Golf igrišče Otočec

Za konec bi vam rada razkrila staro prepričanje, ki ga je prijateljema neko pomlad povedala ženica v Slovenski Istri: *Umrejo človek, ogenj in čebela*. Zanimivo, da naj bi poleg človeka UMRLA samo ogenj in čebela. Si je vredno zapomniti. O ljudeh in ognju sem že govorila, manjkajo še čebele. V črni kroniki *Slovenskih novic* je pred mesecem pisalo, da je priznanemu belokranjskemu čebelarju nekdo zažgal tovarnjak s čebelami. Zgorelo mu je 29 čebeljih družin ali kakšnih 1,7 milijona čebel. Tisti, ki je izvršil to nerazumno in gnusno dejanje, najbrž ni vedel, da so čebele »umrle«, pa tudi, če bi, mu najbrž ne bi bilo mar. Danes čebele, jutri človek ... »In svet se bo vrtel lepo naprej,« je zapisal naš pokojni pesnik Janez Menart.

Slovenian Mission Adelaide

P. DAVID ŠRUMPF OFM

47 Young Avenue, West Hindmarsh SA 5007

Poštni naslov: PO Box 156, WELLAND SA 5007

P. David (mobilni tel): 0497 097 783; Telefon v Melbournu: 03 9853 7787;

E-mail: slomission.adelaide@gmail.com

Mesec april so zaznamovali **velikonočni prazniki** in maše smo imeli na vse nedelje, od tihe do prve majske 1. maja. Na cvetno nedeljo smo s procesijo počastili Jezusov slovesni vhod v Jeruzalem, pri maši pa smo prisluhnili Trpljenju našega Gospoda Jezusa Kristusa po Luku. Pasijon smo brali v slovenščini (hvala Rosemary Poklar, Silvani Scandrett-Smith in Ivanu Legiši), angleško besedilo pa so lahko spremljali v brošurah. Enako in z istimi bralci smo brali pasijon tudi na veliki petek.

Blagoslov zelenja na cvetno nedeljo

Naša srečanja na **sveto tridnevje** so bila letos slabo obiskana. Vzrok je gotovo tudi to, da zvečer nekateri ne upate več na cesto, zato sem pričakoval, da nas bo več vsaj na veliki petek, ko je bogoslužje v čast Jezusovemu trpljenju ob treh popoldne. Takrat je prejšnja

leta prišlo tudi več mladih – a nas je bilo letos malo.

»Polna« udeležba pa je bila na **velikonočno jutro** oz. dopoldne, ko

Božji grob

Vstajenjska procesija

smo imeli vstajenjsko procesijo, s katero smo počastili Kristusovo vstajenje. **Hvala vsem, ki ste sodelovali, še posebej Ani Likar, ki je, kot vedno, vodila petje.** Mašo smo imeli tudi na **velikonočni ponedeljek** in na **belo nedeljo**, ter se po maši spet zbrali v dvoranci za klepet, saj med prazniki za to ni bilo priložnosti.

Prvega maja je bila **tretja velikonočna nedelja**, ob svetovnem prazniku dela pa cerkev praznuje tudi **praznik sv. Jožefa delavca**, ki je letos zaradi nedelje stopil malo v ozadje. Pričeli

Praznična miza na materinski dan

pa smo s **šmarnično pobožnostjo** ter počastili našo nebeško Mater Marijo s petimi litanijami. Ker na drugo majsko nedeljo, ko je v Avstraliji materinski dan, ne bomo skupaj, smo ob koncu maše **počastili naše mame, žive in pokojne**, ki smo se jih spomnili seveda že tudi pri maši.

Najstarejša mama je razrezala torto.

Pri maši smo še posebej molili za **Nežiko in Matija Polajžarja, ki sta praznovala 40-letnico poroke** ter prosili zanj Božjega blagoslova. Po maši smo imeli **BBQ kosilo**, ko so pri »praznični« mizi

sedele mame. Po kosilu je **najstarejša mama, Ivanka Pahor**, razrezala torto. **Hvala Angeli Dodič, ki je kosilo pripravila, vsem, ki ste pomagali, ter vsem, ki ste prinesli pecivo in solate.** Torto sta darovali **Anica Lah in Angela**, BBQ pa so pekli **Simon Horvat, Alex Zabolocky in David Dodič.**

Že nekaj časa je nagajalo, med prazniki pa še bolj, naše **ozvočenje**, ki je staro toliko kot cerkev, torej skoraj 40 let. V tednu po veliki noči sem ga nadomestil z novim, in nekateri ste mi že omenili, da imamo zdaj tisti, ki govorimo v mikrofone, drugačen glas. Predvsem upam, da bo dobro delovalo in služilo.

Kar zadeva dela in vzdrževanje cerkve in hiše pa moram omeniti **popravilo kanalizacije za hišo.** Premikajoča se zemlja je premaknila stare lončene cevi, zato smo morali zamenjati približno štirimetrski odsek. To pomeni, da smo morali izrezati beton, odkopati,

zamenjati cev ter vse spet zasuti in zabetonirati.

Hvala Ignacu Šimenku, ki je že pred desetletji, ko je p. Janez hišo obnavljal in jo povečeval, položil tisti del, ki je bil takrat nov, in **hvala Johnu Macsaiju**, ki je odrezal stari beton ter potem na novo zabetoniral. Iskren Bog povrni obema!

MAŠE V NAŠI CERKVI BODO: 22. maja (6. velikonočna nedelja), **29. maja** (vnebohod), **5. junij** (binkošti), **26. junij** (13. nedelja med letom – procesija Svetega Rešnjega Telesa), **3. julij** (14. nedelja med letom, Ciril-Methodova nedelja), **24. julij** (17. nedelja med letom), **31. julij** (18. nedelja med letom), 7. avgust (19. nedelja med letom) ... Maša je vedno ob 10. uri dopoldne.

NAŠA POKOJNA

JANEZ MARINČEK, rojen 14. decembra 1928 v Češeniku pri Dobu pri Domžalah. Umrli je 23. decembra 2021 v Adelaidi. Družina je najprej živela v Melbourneu, nato dalj časa v Andamooki, kjer je kopal opale, potem pa so se preselili v Burnside v Adelaido. Njegovo telo je bilo upepeljeno in čaka na pokopališču Enfield. Njegova žena je bila

ANITA MARINČEK, ki je umrla 16. marca 2007. Pokopana je bila na pokopališču Enfield. Njuna hčerka Irena z družino živi v Združenih državah Amerike.

Naj počivata v miru!

John in Ignac
režeta beton

Ignac je namestil
nove cevi

BILO JE NEKOČ ...

izpod vašega peresa

Moje potovanje iz Evrope v Avstralijo

Marjan Perič

Rodil sem se 24. maja 1934 v najbolj vzhodni vasi Slovenije – Benica, občina Lendava, čisto ob madžarski in hrvaški meji. Bil sem najmlajši član družine, v kateri so bile poleg staršev, Franca in Marije Perič, še tri sestre: Zora, Cvetka in Danica. Oditi čez mejo v tujino sem si želel od otroških let – videti svet, spoznati tuje kraje in ljudi. V Avstraliji sem se novembra 1966 poročil z Angelo, ki je bila doma iz Zadra. Umrli je pred štirimi leti.

Potovanje se je začelo na koncu avgusta 1957, in sicer z vlakom iz Salzburga v Trst. V Trstu smo se že isti dan vkrcali na ladjo *Aurelia* in po Jadranskem morju takoj odpluli proti Sredozemskemu in otoku Malta (Veleta). Prvo noč na ladji nobeden ni spal (bilo nas

je okrog 300 Jugoslovanov), vsi smo bili na palubi ladje in v temi gledali proti dalmatinski obali. Tu in tam smo na katerem od otokov videli luč in s solzami v očeh žalostno gledali še zadnje utrinke drage domovine. Nekatere ženske so glasno jokale in razmišljali smo, ali bomo še kdaj v življenju videli rojstni kraj in svoje drage, ki smo jih pustili doma. Kar nekaj primerov je bilo, ko se kar nekaj ljudi res ni nikoli vrnilo. Mi, jugoslovanski begunci in emigranti, smo bili bolj ubogi od drugih potnikov. Na sebi smo imeli obleko, v kateri smo pobegnili čez mejo, in skoraj nobene druge prtljage, pa tudi denarja ne. V tistem času so bili edina dobra rešitev prijatelji. Tako sem si tudi jaz poiskal štiri prijatelje, dva Slovenca in dva

Pri osmih letih

Marjan, mama, oče, sestra Danica,
zadaj teta Rezka, 1945

Vojak v Zagrebu, 1953

Hrvata. Vseh pet nas je imelo podoben značaj in isto mišljenje, pa smo se zato dobro razumeli. Nihče od nas ni kaj dosti vedel o Avstraliji; vedeli smo samo, da je Avstralija kontinent, da ima veliko kengurujev in da tam govorijo angleško. V šoli pri zemljepisu nam je profesor razlagal, da sta v Avstraliji dve veliki mesti, Sydney in Melbourne, in da je v Sydneyju en velik most, ki je speljan čez morski zaliv. In da je v Melbournu reka, ki teče nekaj časa proti morju, potem pa se nekaj časa vrača proč od morja. Tega takrat nismo verjeli. Ko smo prispeli v Melbourne, smo šli na most nad to reko in ugotovili, da je res. Vendar je to zaradi plime in oseke, saj ko se morje dvigne, je višje od reke, in tako morje vrača vodo nazaj v reko.

Na ladji smo s prijatelji razpravljali, kaj nas čaka, ko pridemo v Avstralijo. Zavedali smo se, da začetek ne bo lahek, in da si moramo pomagati. Obljubili smo drug drugemu, da ostanemo skupaj. Na ladji je bilo veliko zabave in plesa. Mi, ki smo bili v drugem razredu, smo lahko plesali v kratkih hlačah, raztrgani majici in bosih. Nekega večera so na palubo prišli trije Slovenci – Prekmurci z inštrumenti. Oče z violino, hčerka s harmoniko in njun prijatelj s klarinetom. Igrali so polke in valčke, kar nas je Slovence zelo razveselilo. Plesali smo kar na palubi ladje in vriskali, da je

V Bonegilli, november 1957

joj. To naše veselje in vriskanje je privabilo tudi druge plesalce iz dvorane, iz prvega razreda. V dolgih, lepih oblekah so prišli plesat na palubo. To je bilo mogoče, ker tisti večer ni bilo visokih valov. Kar naenkrat smo bili vsi enaki, brez razredne razdeljenosti. Prispeli smo v Egipt (Port Sajd). Tam sem imel dve sestrični, in ker je imela ladja celodnevni postanek, sem ju šel obiskat. Lepo sta me sprejeli in me tudi finančno oskrbeli, tako da sem šel lahko kupit cigarete zase in za prijatelje. Izračunal sem, da bo to dovolj za eno škatlo cigaret na dan, po pet cigaret vsakemu. Anton Žagar, mlad fant iz Kočevja, me je prosil

Na ladji Aurelia, 1957

V Carltonu, 1960

S prijatelji na izletu v Mineral Springs, 1958

za cigareto. Obljubil mi je, da mi bo za eno cigareto izpolnil katerokoli željo. Ker sem ga slišal lepo peti, sem mu rekel, naj mi zapoje eno lepo slovensko pesem. Zapel mi je dve.

Po prihodu v Avstralijo so nas dali v vojaške barake, kjer sem bil samo štirinajst dni. Hitro sem dobil delo v tovarni avtomobilov kot mehanik. Tudi moji prijatelji so hitro dobili delo. Ko smo spet prišli skupaj, smo kupili velik star avto in z njim prevozili vso Viktorijo ter velik del Avstralije. Po enem letu smo se odpeljali pogledat naš prvi logor v Bonegilli, okrog 400 km od Melbournu, in tam našli prijatelja, ki je eno leto čakal na delo. Vzeli smo ga s seboj, ga pripeljali v Melbourne ter mu poiskali delo. Vprašal sem ga, če je kdaj slišal za Antona Žagarja iz Kočevja, ki sem mu na ladji dal cigareto. Pa mi je rekel, da je kmalu po prihodu znorel in umrl v taborišču v Bonegilli. Postal mi je žal, da mu nisem dal takrat več cigaret. Veliko naših mladih fantov je umrlo prvo leto po prihodu v Avstralijo. Pater Bazilij je v cerkvi zbral prostovoljne prispevke in kupil kos zemlje

V prvem avtomobilu

Poroka z Angelo, november 1966

Z leve proti desni: Toni, Jože, Jani Pal in Marjan

na pokopališču Keilor, kjer so pokopani tisti, ki niso imeli nobenega sorodnika ali znanca. Tudi p. Bazilij je zdaj pokopan tam. In tam na grobovih stoji kip Slovenke v narodni noši. To je za mene nekaj res ganljivega in najlepšega, kar je pater organiziral in naredil za naše ljudi in za slovensko skupnost.

Moja prva leta v Avstraliji so bila lepa in zanimiva. Bil sem mlad in vesel, veliko sem se zabaval, plesal v slovenskih društvih, hodil na izlete v naravo. In tako sem veliko lažje prenašal življenje v tujini, čeprav sem imel domotožje.

Poslednji spomin

Prvi mrak na zemljo je padel,
očem prikriva še zadnje spomine.
Ladja pa hitro plove v daljine,
da loči me s tistim, kar ljubim nadvse.

Luči ni videti nikjer več nobene,
a vem, da v domovini zdaj že sveté.
Samo luna na ladjo mi sije,
obuja spomine na presrečne dni.

Oh, ko bi hotela vsaj malo postati,
ti ladja nesrečna, ki nimaš srca,
da se nagledam še kraja domačega,
ker pred menoj je samo kruta tujina.

Ko pa se drugo jutro razdani,
okrog in okrog je morska gladina.
Daleč od tu so kraji domači,
daleč od tu je moja domovina.

Ko bi jaz mogel ptica postati,
poletel bi nazaj v domovino,
z višav nebeških bi doli pogledal,
na to prekrasno prekmursko ravnino.

Zastonj v tujini zlate rude.
Zastonj vsi tvoji trudi so,
ker srce vedno si želi to,
da vrne se nazaj v svoj rojstni kraj.

Marjan Perič

VAŠI DAROVI

BERNARDOV SKLAD: 1000 \$: St. Mary's, Lemont ZDA (p. Metod). **140 \$:** Mario Ukmar. **50 \$:** Mirko Cuderman, Ivan Pišotek, Julian Andrijašič. **40 \$:** Majda Skubla, Milan Kavič, Irena Grassmayr, Štefania Tomšič, Andrew Potočnik, Jožica Jurin, Natasha in Jože Kapusin, Dragica Kalc, Marija Senčar, Alojz Cehel. **20 \$:** Slavka Maver, Anton in Elizabeta Kociper, Marija Skok. **15 \$:** Lidija Bole, Franc in Ivanka Tomažič, Janez Jernejčič. **10 \$:** Frank Koprivec, Anton Vrisk, Matilda Klement, Karolina Čebokli, Milka Lovrec, Marija Urbas, Ivanka Tomšič, Ivan Košak, Marija Hebar. **5 \$:** Jože Reholc.

ZA MISIJONE: 1000 \$: N/N. **50 \$:** Anton in Elizabeta Kociper.

ZA LAČNE OTROKE: 40 \$: Jelka Hojak. **30 \$:** Anton in Elizabeta Kociper.

Slovenian Mission Melbourne

p. Simon Peter Berlec OFM: 0455 444 912 Baraga House, 19 A'Beckett Street
p. David Šrumpf OFM: 0497 097 783 PO Box 197, KEW VIC 3101
Sts. CYRIL and METHODIUS Tel.: (03) 9853 7787
SLOVENIAN MISSION E-mail: slomission.melbourne@gmail.com

Smo v mesecu maju, ki ga poznamo tudi pod imenom »šmarnični« mesec. V Sloveniji razveseljujejo rožice, nežno-bele šmarnice. In ta mesec je z mislijo in priprošnjo posvečen Mariji. Tudi pri nas v Avstraliji jo častimo s petimi litanijami.

Na cvetno soboto, 9. aprila, so pridne gospe izdelovale butarice, ki so na cvetno nedeljo razveselile marsikatero družino. Za nami so tudi velikonočni prazniki. Da so bili res lepi, gre zahvala tudi Vam, ki ste na svoj način sodelovali in po svojih močeh prispevali svoj delež, da je bila praznična pahljača bolj pisana. Nemogoče je sodelavce naštetih po imenih, ker bi lahko komu storil krivico, zato naj velja moja zahvala vsem in vsakomur: Bog povrni. Hvala tudi za vsa voščila, dobre želje in vaše darove.

Za vse tiste, ki zaradi oddaljenosti, oslabeledosti ali drugih vzrokov ne morete priti v cerkev v Kewju, še vedno obstaja možnost spremljanja maše na družbenem omrežju. Prenašamo

Veliki petek, branje pasijona

Božji grob

Češčenje križa na veliki petek

Velika sobota

Vstajenjska procesija

tako petkovo kot nedeljsko mašo ob 10. uri (am) na naši Facebook strani: **Slovenian Mission Melbourne** <https://www.facebook.com/slovenianmissionmelbourne> Prvo nedeljo v maju smo obhajali

materinski dan. Učenci Slomškove šole so, pod budnim očesom učiteljice Julie Kure Bogovič in ravnateljice Veronice Smrdel Roberts, v dvorani pripravili kratek program za mamice. V imenu vseh hvala.

Še naprej Vas prijazno vabim, da se v prihodnosti vsaj kdaj udeležite tudi petkove maše ob 10. uri (am). Ob petkih je tudi več možnosti in časa za pogovor. V nedeljo je res veliko stvari, in včasih se zdi, kot da si nočem vzeti časa za vas, ali da vas kar na hitro odpravim. Vesel bom vsakega, ki bo prišel na pogovor med tednom, vsekakor pa vas prosim in vam priporočam, da me pred tem pokličete po telefonu (0455 444 912), da bom doma in ne boste ostali pred zaprtimi vrati. Hvala za Vaše sodelovanje in razumevanje.

Materinski dan

ZAHVALA

Iskrena hvala Simonu Grilju za ume-
telno postavitve božjega groba v Lurški
votlini.

**ŽEGNANJE v čast zavetnikoma
naše cerkve**, svetima bratoma Cirilu
in Metodu, praznujemo vedno prvo
nedeljo v mesecu juliju (njun praznik
je 5. julija). Letos bo prva nedelja 3.
julija. Ob koncu maše bomo zapeli
zahvalno pesem Bogu za vse milosti,
ki jih prejemo v našem svetišču.
Pridne gospodinje prosim za dobrote iz

domače kuhinje, da se bomo po maši
lahko skupaj okrepčali.

**Petindvajseta obletnica smrti patra
Bazilija** bo v torek, 26. julija. Mi se ga
bomo s hvaležnostjo spomnili pri maši
ob 10. uri v nedeljo, 24. julija 2022. Ob
tej priložnosti izrekam iskreno zahvalo
članicam Društva sv. Eme, ki vsak
mesec darujejo za mašo za pokojnega
patra, za sestre ter za žive in pokojne
članice Društva sv. Eme.

**Slovesni praznik MARIJINEGA VNE-
BOVZETJA** bo v ponedeljek, 15. avgu-
sta. Ob 10. uri bo slovesna maša, pri
kateri bomo obnovili posvetitev sloven-
skega naroda Materi Božji.

KRST

ETHAN JOHNNY DAVIS je v soboto,
2. aprila 2022 ob 10.30, v naši cerkvi
v Kewju prejel zakrament sv. krsta.
Čestitke staršem Shaunju Kennethu
in Michaelle Renati Davis roj. Kohek,
sestrici Emilii Mii ter botroma Karen
Spiteri in Scottu Davisu.

ODŠLI SO

ANTON (Tony) POKLAR je umrl v po-
nedeljek, 21. marca 2022, v Sunshine
Hospitalu. Rodil se je 22. aprila 1936
v Podgrajah pri Ilirski Bistrici. Od nje-
ga smo se poslovili v torek, 29. marca
2022, v cerkvi Sacred Heart v St Alban-
su. Ob 13.30 (1.30 pm) je bila maša
zadušnica. Po njej smo ga ob 15. uri
(3 pm) pokopali na pokopališču Keilor.
Bil je drugorojeni od petih otrok. Pri
dvanajstih letih je na očetovo željo kon-
čal šolanje in se zaposlil v domačem
podjetju za spravilo hlodovine. Njegovo
primarno delo je bilo odstranjevanje
podrtih dreves s konji. Povojna leta v
takratni Jugoslaviji so bila težka. Pri
dvajsetih se je odločil, da pobegne v
Italijo. Nekaj dni pred odhodom je to
povedal svojemu očetu, ki ga je v svet
pospremil z besedami: »Če odideš, mi
boš zlomil srce, a vem, da tukaj ni pri-
hodnosti zate.« Šest mesecev je preživel
v begunskem taborišču v Vidmu. Leta
1957 se je z ladjo podal proti Avstra-
liji. Pristali so v Sydneyju. Od tam je
tako odšel na delo v Snowy Mounta-
ins. Kasneje se je preselil v Footscray
(Melbourne), kjer je delal kot operater
v tovarni. Tretjega junija 1961 se je po-
ročil z Anno in se preselil v Bullenga-
rook, obrobje Gisborna. Rodila se jima
je hčerka Elizabeth, leta 1965 pa sin
Eugene. Imel je dva velika hobija. Prvi
je bil nogometni klub Diggers Rest,
kjer je bil predsednik, drugi pa pevski
zbor v Slovenskem klubu Jadran. Imel
je igrivo naravo, zelo močno voljo in iz-
reden smisel za humor.

Sočutje ženi Ani, hčerki Elizabeth, sinu
Eugenu, vnuku Ardenju in vnukinji
Alyssii.

BARBARA MARINČIČ, roj. ŠKERLJ,
je umrla v sredo, 16. marca 2022,
v Proserpine Nursing Home v
Queenslandu. Rodila se je 30. avgusta
1936 v Begunjah pri Cerknici. Od nje
smo se poslovili v soboto, 30. aprila
2022, ob 14. uri (2 pm), v naši cerkvi
v Kewju. Bila je del velike družine, v
kateri se je rodilo 16 otrok. Odraščala je
na slovenskem podeželju. Leta 1966 so
jo domači prosili, naj gre obiskat sestro
Terezo v Avstralijo. Z ladjo se je podala
na šesttedensko potovanje. S sestro sta
živele v St Kildi. Zaradi domotožja se
je za nekaj časa vrnila v Slovenijo. Na
poti tja je srečala Vladimirja Marinčiča
in se z njim poročila. Leta 1968 se je
vrnila v Avstralijo, družina se je naselila
v Coburgu. Leta 1969 se jima je rodil
sin Tony, leta 1971 pa hčerka Barbara
ml. Bila je zelo gostoljubna in pozitivna
oseba, ki je znala prisluhniti. Imela je
globok socialni čut za vsakega človeka.
Sočutje hčerki Barbari, sinu Tonyju,
vnukinjama Maxine in Avi, vnukoma
Mattu in Isaacu, sestri Zinki v Avstraliji,
bratu Mateju v Kanadi, bratu Toniju v
Ameriki, ter bratoma Lojzetu in Francu
ter sestrama Zofki in Rozi v Sloveniji.

EDVARD (Edi) HOJAK je umrl v ne-
deljo, 24. aprila 2022, v bolnišnici Box
Hill Hospital. Rodil se je 17. junija 1928
v Čepovanu. Od njega smo se poslo-
vili v petek, 6. maja 2022, ob 14.30
(2.30 pm), v kapeli Wilson Chapel na
Springvale Botanical Cemeteryju. Ob
njegovem rojstvu je Slovenija še vedno
okrevala od posledic prve svetovne voj-
ne, zato se je njegov oče odločil, da se
bo preselil v Avstralijo. Mama je tako
ostala doma sama z dvema otrokoma,
z Edijem in hčerko Emo. S petnajstimi

leti se je pridružil partizanski vojski in ostal v njej do konca druge vojne. Po vrnitvi se je pričelo obdobje obnavljanja, saj je bil njegov dom požgan, družina je vse izgubila. Njegova prva zaposlitev je bila vodenje vaške trgovine z živili. Po nekaj letih se je preselil v mesto in se izučil za radijskega tehnika. Mama je zelo hrepenela po tem, da bi bila skupaj z možem, ki je bil še vedno v Avstraliji. Edini način je bil, da je šel Edi leta 1952 z njo na štiri-desetdnevno potovanje proti Avstraliji. Vkrcala sta se na ladjo San Giorgio in pristala v Melbourneu 31. julija 1952. Po štiriindvajsetih letih je zopet srečala moža, on pa očeta. Ni imel namena ostati, vendar sta ga starša v to dobesedno »prisilila«. Prva leta sta skupaj z očetom delala na farmah paradižnikov v NSW, kasneje pa sta se preselila v Melbourne, kjer se je zaposlil kot radijski tehnik pri Vinten Communications in pri njih ostal deset let. V šestdesetih

letih prejšnjega stoletja je začel izdelovati lesene otroške konjičke za zibanje, ki so jih prodajali v veleblagovnicah, kot sta bili Georges in Myer. To delo je opravljal vse do upokojitve. Njegova ljubezen do Slovenije ni nikoli ugasnila. Na enem od vrnitvenih potovanj je spoznal Gabrijelo (Jelko) in se novembra 1970 z njo poročil. Sam se je vrnil decembra 1970, Gabrijela pa je prišla aprila 1971. Maja 1972 se jima je rodila hčerka Andreja, štiri leta kasneje, marca 1976, pa sin Erik, ki je pri 29 letih umrl v prometni nesreči. To ga je zelo zaznamovalo. Rad je bral, balinal je v slovenskem klubu, igral biljard, daleč največja strast pa je bila igranje šaha. Za igro je želel navdušiti vsakogar, vključno z njegovimi vnuki. Bil je živi leksikon in je svoje znanje rad delil z domačimi in vsemi, ki so to želeli. Sočutje ženi Jelki, hčerki Andreji, vnukinji Elli ter vnukoma Joshui in Thomasu.

Marija Danko

Marjan Perič

S sinom Tonyem in hčerko Magdo

Po maši na rojstni dan

ANITA PLEŠKO
je 6. maja 2022
dopolnila
101 leto

Rojstnodnevni ples

Letos junija bodo na Sveti Gori obhajali 483 let, odkar se je preprosti pastirici Uršuli Ferligoj na Skalnici prikazala Mati Božja in ji naročila, naj pove ljudstvu, da ji na tem mestu postavijo hišo in jo prosijo milosti. Obhajali pa bodo tudi 305-letnico okronanja milostne podobe Kraljice Svetogorske.

Na meni res zelo ljubo Marijino božjo pot Sveto Goro, kjer sem preživel šest let (2013–2019), in kjer so tudi moji začetki redovniške poti (noviciat 1989–90), je posebej v poletnih mesecih prišlo veliko romarjev. Pogosto sem jim razlagal o začetkih božje poti, čudežih uslišanj (veliko je bilo v ta namen prinešenih votivnih podob in zahval, ki visijo za glavnim oltarjem) ... Med drugim sem rad povedal tudi o čudežu, ki se je zgodil konec meseca aprila 1945, ko je Marija obvarovala »svoje svetišče«, da ga partizani niso porušili z letali, kot se je to zgodilo med prvo svetovno vojno, ko skoraj ni ostal kamen na kamnu. Hvaležen sem Blažu Štanglju, ki je podrobno popisal in podkrepil z dokazi, kaj se je na Sveti gori dogajalo med drugo svetovno vojno. Ker je v Avstraliji kar nekaj Slovencev s primorskega konca, se mi zdi dragoceno, da preberete nekaj, kar je bilo do zdaj redko slišano.

p. Simon Peter Berlec

Sveta Gora v bodeči žici, bunkerjih in minskih poljih

Med 1. septembrom 1939 in koncem oktobra 1943

Druga svetovna vojna se je začela 1. septembra 1939 z napadom nacistične Nemčije na Poljsko. Fašistična Italija (formalno je bila kraljevina) je v vojno vstopila junija 1940.

Začetek druge svetovne vojne Sveti Gori ni prinesel posebnih sprememb. Nadaljevala so se romanja, ki so še posebej poudarjala molitev za mir in pravna bogoslužja.

V letu 1942 se je na Primorskem že razraščalo partizansko gibanje. Italijanska vojska je svojo posadko namestila tudi na Sveto Goro. Domnevamo lahko, da so to posadko namestili že leta 1942. Vsekakor je

bilo 8. septembra 1943, ob kapitulaciji Italije, na Sveti Gori 100 mož italijanske vojske, kar omenjajo v samostanski kroniki. Osmega septembra praznuje cerkev praznik Marijinega rojstva, in na ta dan leta 1943 je na Sveto Goro prišlo veliko romarjev. Razdeljenih je bilo pet tisoč obhajil. Italijanski vojaki 11. septembra 1943 zapustijo Sveto Goro. Naslednji dan zgodaj zjutraj pridejo na Sveto Goro prvi partizani in svetogorskim frančiškanom onespособijo telefon. Devetnajstega septembra zvečer trije partizani preiščejo in aretirajo vseh sedem svetogorskih frančiškanov (gvardijan p. Danile Gosetti, samostanski vikar p. Teofil Trottnner, p. Oton Kocjan, p. Sofronij Kozlevčar, p. Pavlin Bassetti, p. Inocenc Groff in br. Pashal Furlan). Odvedejo jih v Grgar, Ravnico in Trnovo, kjer jih zaprejo v šoli in zaslišijo. Svetogorske frančiškane so sumili, da imajo telefonske stike z nemško vojsko, ter da jim pošiljajo podatke o situaciji, ki je vidna s Svete Gore. Partizani so frančiškane spoznali za nedolžne. Niso pa jih spustili takoj, temveč so jih prepeljali v Ajdovščino in jih šele nato spustili.

Enaindvajsetega septembra 1943 se je začela begunska pot milostne podobe svetogorske Matere Božje, ko so jo ljudje pod vodstvom župnika Alojzija Filipčiča iz Grgarja odnesli s Svete Gore in jo skrili v votlino v bližini Grgarja. Predvidevali so namreč, da bi lahko bili objekti na Sveti Gori tarča bombardiranja ali obstreljevanja nemške vojske. Po izpustitvi svetogorskih frančiškanov iz preiskovalnega zapora v Ajdovščini sta dva partizana prepeljala svetogorsko milostno podobo iz Grgarja v Ajdovščino. Tu so jo slovesno sprejeli z zvonjenjem in skozi množico ljudi prinesli v ajdovsko cerkev. Konec septembra 1943 ali v začetku oktobra 1943 se je milostna podoba svetogorske Matere Božje vrnila na Sveto Goro, nato pa so jo v drugi polovici oktobra 1943 (po partizanskem napadu na italijansko posadko na Sveti Gori) odnesli v frančiškanski samostan na Kostanjevico. Begunska pot milostne podobe svetogorske Matere Božje se je končala šele leta 1951, ko se je po mnogih poteh in različnih dogodkih vrnila na Sveto Goro.

Po kapitulaciji italijanske vojske 8. septembra 1943 je to območje zasedel nemški okupator. Po Hitlerjevem ukazu so 10. septembra 1943 ustanovili Operacijsko cono Jadransko primorje s sedežem v Trstu, ki je obsegala Videmsko, Goriško, Tržaško, Istrsko, Kvarnersko in Ljubljansko pokrajino. V njej so poleg nemških vojaških in policijskih enot delovale tudi italijanske vojaške in policijske enote, ki pa so bile podrejene nemškemu policijskemu operativnemu štabu s sedežem v Trstu.

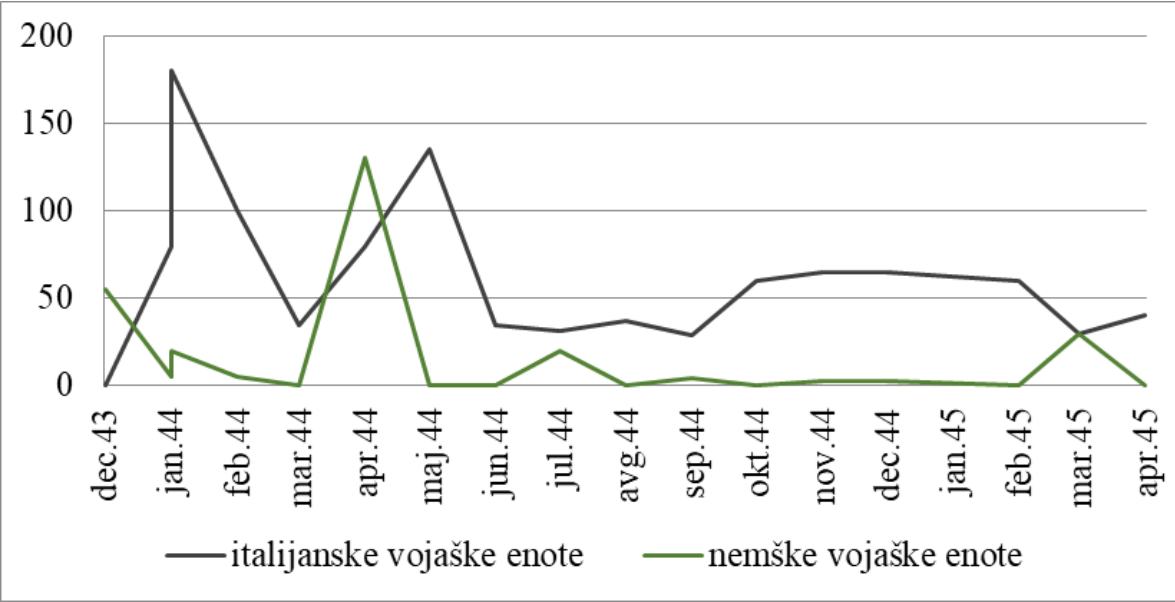
Svetogorski frančiškani so se 5. oktobra 1943 vrnili na Sveto Goro. Tu se je v romarskem domu namestila nemška vojska. Devetnajstega oktobra 1943 je to postojanko napadel bataljon partizanske Goriške brigade. Napad ni uspel. Hoteli so zažgati romarski dom, vendar za kaj takega niso imeli pravih potrebščin. Razstrelili pa so žičnico in s tem onemogočili eno oskrbovalno pot za svetogorsko okupatorsko postojanko. Po tem partizanskem napadu so frančiškani odšli s Svete Gore v samostan na Kostanjevico, kamor so odpeljali tudi veliko cerkvenih in

samostanskih stvari. Ostala sta dva frančiškana, in sicer p. Sofronij Kozlevčar in br. Vitale Spagnoli. Konec oktobra 1943 je prišel še novi svetogorski predstojnik, p. Guglielmo Endrizzi.

Cerkev spremenjena v trdnjavo. Bunkerji, minska polja in bodeča žica

Sveta Gora je imela od konca septembra ali začetka oktobra 1943 do 29. aprila 1945 stalno oboroženo okupatorsko vojaško posadko. Zasedale so jo enote nemške vojske in italijanske enote (pod nemškim poveljstvom). Njihovo število je bilo v različnih časovnih obdobjih različno. Objekte na Sveti Gori je okupator vse bolj utrjeval in oboroževal ter jo s tem spreminjal v svojo utrjeno postojanko. To so spremljali partizanski obveščevalci IX. korpusa, obveščevalci njemu podrejenih vojaških enot in obveščevalci zalednih vojaških oblasti (npr. Komandi mest Čepovan in Dornberk) ter o tem pisali poročila.

Partizanski obveščevalci so redno poročali o številu okupatorjevih vojakov in njihovih enotah na Sveti Gori (razločevali so nemške in italijanske enote). Dokaj pogosto so poročali o številu njihovega orožja in vrsti oborožitve, še posebej težkega orožja (mitraljezi, minometi, topovi). Nekatera obveščevalna poročila vsebujejo tudi informacije o premikih enot in njihovi oskrbi ter utrjenih objektih na Sveti Gori. Partizanska obveščevalna poročila so ohranjena v Arhivu Republike Slovenije.

Graf: Pregled števila okupatorjevih vojakov na Sveti Gori na podlagi partizanskih obveščevalnih poročil.

Okupatorska vojska je Sveto Goro postopoma spremenila v svojo močno utrjeno postojanko, oboroženo s težkim orožjem. Utrdili so se v zakristiji, na

zvoniku in zunaj cerkve ter na ta mesta postavili straže, oborožene s težkimi mitraljezi. Na določenih mestih so okoli svoje postojanke na Sveti Gori postavili minska polja in bunkerje ter postojanko deloma obdali z bodečo žico. Potek utrjevanja Svete Gore nam prikažejo partizanska obveščevalna poročila IX. korpusa in njegovih podrejenih enot. Stavbe na Sveti Gori so 12. januarja 1944 že bile močno utrjene, prav tako so bila na določenih mestih okoli postojanke postavljena minska polja. Partizansko obveščevalno poročilo iz tega dne opiše omenjeno postojanko: »60–80 Italijanov, ki imajo 12–14 mitraljezov. Dve težki strojnici stojita za zidom pred cerkvijo, v katerega so vklesali strelne line. Okna v zakristiji so založena s kamenjem in na vsakem težak mitraljez. Na vrtu zraven pokopališča je na strehi nekdanjega stranišča lahka strojnica, ki je tudi zavarovana. Tudi pri zakristiji pri vratih pri zvoniku je strojnica postavljena za zidom. Verjetno je še ena strojnica pri hlevih. Kuhajo in verjetno tudi spe v samostanu. V gostilni sta dve strojnici in nekaj vojakov. Drugi so v zakristiji. Straža je podnevi na ovinku pod gostilno, ponoči pa v gostilni in pred cerkvijo in pri pokopališču. Prejšnja nemška posadka je imela tudi dva bacača, katera je najbrž vzela s seboj. Okrog Sv. Gore so položene mine. Dohod je možen po poti s Plave in Bask. Tudi cesta iz Prevalj ni minirana. Od 31. XII. niso več izdajali dovoljenj za Sv. Goro. Zato je podatke zelo težko kontrolirati.« (Poročilo Obveščevalnega centra XXXII. divizije. Arhiv RS.). Partizansko obveščevalno poročilo 19. februarja 1944 omenja zvonik svetogorske cerkve, na katerem je bila straža, oborožena s težkim mitraljezom. Poročilo omenja tudi, da so na Sveti Gori ovire iz bodeče žice. Ker obveščevalni poročili z 31. decembra 1943 in 12. januarja 1944 ne omenjata bodeče žice, lahko domnevamo, da so jo postavili med 12. januarjem 1944 in 19. februarjem 1944.

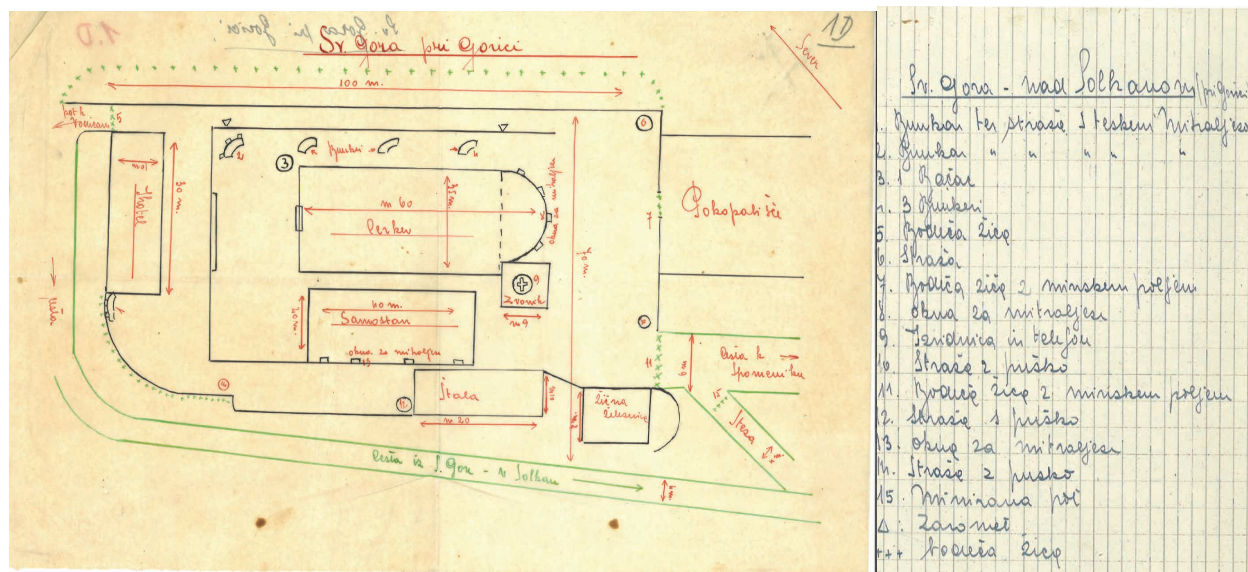

zvoniku in zunaj cerkve ter na ta mesta postavili straže, oborožene s težkimi mitraljezi. Na določenih mestih so okoli svoje postojanke na Sveti Gori postavili minska polja in bunkerje ter postojanko deloma obdali z bodečo žico. Potek utrjevanja Svete Gore nam prikažejo partizanska obveščevalna poročila IX. korpusa in njegovih podrejenih enot. Stavbe na Sveti Gori so 12. januarja 1944 že bile močno utrjene, prav tako so bila na določenih mestih okoli postojanke postavljena minska polja. Partizansko obveščevalno poročilo iz tega dne opiše omenjeno postojanko: »60–80 Italijanov, ki imajo 12–14 mitraljezov. Dve težki strojnici stojita za zidom pred cerkvijo, v katerega so vklesali strelne line. Okna v zakristiji so založena s kamenjem in na vsakem težak mitraljez. Na vrtu zraven pokopališča je na strehi nekdanjega stranišča lahka strojnica, ki je tudi zavarovana. Tudi pri zakristiji pri vratih pri zvoniku je strojnica postavljena za zidom. Verjetno je še ena strojnica pri hlevih. Kuhajo in verjetno tudi spe v samostanu. V gostilni sta dve strojnici in nekaj vojakov. Drugi so v zakristiji. Straža je podnevi na ovinku pod gostilno, ponoči pa v gostilni in pred cerkvijo in pri pokopališču. Prejšnja nemška posadka je imela tudi dva bacača, katera je najbrž vzela s seboj. Okrog Sv. Gore so položene mine. Dohod je možen po poti s Plave in Bask. Tudi cesta iz Prevalj ni minirana. Od 31. XII. niso več izdajali dovoljenj za Sv. Goro. Zato je podatke zelo težko kontrolirati.« (Poročilo Obveščevalnega centra XXXII. divizije. Arhiv RS.). Partizansko obveščevalno poročilo 19. februarja 1944 omenja zvonik svetogorske cerkve, na katerem je bila straža, oborožena s težkim mitraljezom. Poročilo omenja tudi, da so na Sveti Gori ovire iz bodeče žice. Ker obveščevalni poročili z 31. decembra 1943 in 12. januarja 1944 ne omenjata bodeče žice, lahko domnevamo, da so jo postavili med 12. januarjem 1944 in 19. februarjem 1944.

Nemška vojska je 28. aprila 1944 odločila, da morajo frančiškani oditi s Svete Gore in izprazniti objekte. Skrajni rok za izselitev so jim nato podaljšali do 10. maja 1944. V tem času so frančiškani s Svete Gore odpeljali veliko samostanske in cerkvene opreme ter predmetov. Pri tej evakuaciji inventarja so jim pomagali tudi domačini iz vasi pod Sveto Goro. To dogajanje na podlagi zapisa p. Pavla Krajnika zapiše Marija Čipić Rehar: »S posredovanjem začasnega provincialnega komisarja frančiškanskih samostanov v Julijski Benečiji so dobili odlog, da so lahko pohištvo prepeljali na varno. Samostan so skoraj v celoti izpraznili: steklarju je uspelo v kratkem času pobrati steklena barvna okna, orglarski mojster pa je

razdrli orgle, izdelane leta 1939. Prepeljali so več kot 200 postelj, omare, stole, mize, spovednice, skratka vse – ostale so le klopi v cerkvi in postelje za vojake. Pohištvo in oglje so shranili v Solkanu, na Kostanjevico pa so prepeljali barvna okna.« (Cipič Rehar, *Frančiškani v kolesju...*, 139). Na Sveti Gori je ostal br. Vitale Spagnoli, ki ga je mobilizirala tukajšnja nemška vojaška posadka in je opravljal delo kuharja. P. Pavlin Bassetti je ostal v Solkanu in je z dovoljenjem okupatorske vojaške posadke večkrat prišel na Sveto Goro. P. Pavel Krajnik je zapisal dogodek ob obisku p. Pavlina Bassettija na Sveti Gori leta 1944: »Za božič opolnoči je na Sveti Gori maševal vojakom. Skoraj vsi so se spovedali in prejeli sveto obhajilo. Ganilo jih je in veselili so se, da so mogli tako lepo praznovati sveto noč – toda božična noč je vojake samo trenutno spomnila na mir. Vojna je divjala in vojaki so jo proti svoji volji neprestano podžigali.« (Krajnik, *Marijina hiša*, 109).

Partizanski obveščevalci so 22. maja 1944 poročali, da je okupatorska vojska na Sveto Goro postavila protiletalsko baterijo, ki je imela štiri topove. Tridesetega maja 1944 pa so v poročilu zapisali, da je svetogorska cerkev »popolnoma izpraznjena in spremenjena v trdnjavo«. (Poročilo obveščevalnega odseka IX. korpusa. Hrani Arhiv RS). V cerkvi so imeli shranjene tudi večje količine streliva. Oktobra 1944 so partizanski obveščevalci zapisali, da je svetogorska vojaška posadka dobro oborožena in da ima veliko količino streliva, ki bi zadostovalo za osem dni neprestanih bojov. Vrsta in število oborožitve svetogorske vojaške postojanke so bili pomembni podatki za partizanske obveščevalce, kar nam prikažejo naslednji trije primeri: petnajstega januarja 1944 so imeli 14 mitraljezov, 19. februarja 1944 se v poročilu omenjajo težki in lahki minometi ter težki in lahki mitraljezi. Obveščevalno poročilo 19. avgusta 1944 pa tako opiše število vojakov na Sveti Gori in njihovo oborožitev: »Štirje Nemci, 15 fašistov,

**Partizanska skica utrjene okupatorske postojanke na Sveti Gori.
Hrani Arhiv RS, SI AS 1851.**

Preris partizanske skice na današnji zračni posnetek

14 ital. republikancev, skupno 33. Oborožitev: 3 težki minometi od 81, 3 težki mitraljezi, 5 lahkih mitraljezov, 13 brzostrelk, 20 pušk, 10 samokresov. Imajo bunkerje ograjene z bodečo žico, minirano.« (Obveščevalni center Komande mesta Dornberk. Hrani Arhiv RS). Postojanka je imela tudi žaromet, ki se v obveščevalnem poročilu omenja 3. junija 1944. V tem poročilu se tudi prvič omenjajo bunkerji na Sveti Gori. Domnevamo lahko, da so bili bunkerji narejeni med 12. januarjem 1944 in 2. junijem 1944, kajti obveščevalno poročilo z 12. januarja 1944 jih ne omenja. Tedaj so za zaščito težkega orožja uporabili zidove objektov in podporni zid pred cerkvijo. Podrobnosti gradnje bunkerjev, kot so velikost, material in način izdelave, niso znani. Za oskrbo vojaške postojanke so

iz Grgarja na Sveto Goro postavili tovorno žičnico. Ta je bila uničena 13. januarja 1945, ko jo je miniral bataljon Vojske državne varnosti (VDV).

Partizanski obveščevalci so narisali skico sovražne postojanke na Sveti Gori, ki jo danes hrani Arhiv Republike Slovenije. Na skici so v tlorisu narisani objekti na Sveti Gori in njihove približne mere, poleg tega pa so označene lokacije bunkerjev, trase bodeče žice, žarometa, straže z njihovo oborožitvijo, utrjena okna ter minska polja. O minskih poljih nimamo konkretnih podatkov, tako da ostaja njihova površina neznana. Domnevamo lahko, da so obveščevalci skico narisali po spominu na podlagi obveščevalnih poročil in informatorjev. Na skici ni narisani romarski dom. Skica ni datirana, prav tako ni podpisan njen avtor. Najverjetneje je skica nastala po začetku junija 1944, saj se 3. junija 1944 v obveščevalnem poročilu o postojanki na Sveti Gori omenjajo bunkerji, minska polja, bodeča žica in žaromet.

Predviden partizanski napad na Sveto Goro in konec druge svetovne vojne

Konec aprila 1945 so se na Primorskem odvijali ključni boji za končanje druge svetovne vojne na tem območju in uničenje okupatorske vojske. Osvoboditev Gorice je bila naloga Prešernove brigade in Škofjeloškega odreda. Obe enoti sta bili podrejeni IX. korpusu. Škofjeloški odred je dobil nalogo, da 29. aprila 1945 napade in uniči okupatorsko postojanko na Sveti Gori, ki je kot strateška točka onemogočala prodiranje partizanskih enot proti Gorici. Napad naj bi se začel z bombardiranjem partizanskih letal, nato pa bi postojanko napadel omenjeni odred. Napad je preprečila huda nevihta, ob kateri se je stemnilo, močno je deževalo, vrh Svete Gore pa je prekrila gosta megla. Med to nevihto je okupatorsko vojaštvo zapustilo Sveto Goro in partizani so jo tako zavzeli brez boja in s tem tudi brez žrtev. Nevihta in megla sta preprečila tudi bombardiranje. Predvideno bombardiranje Svete Gore bo treba postaviti v kontekst zavezniškega bombardiranja in mitraljiranja okupatorskih postojank in komunikacij v Posočju. To bo lahko predmet naslednjega raziskovalnega izziva.

Na Sveto Goro se je 3. maja 1945 prvi od frančiškanov vrnil p. Pavlin Bassetti, ki so se mu čez šestnajst dni pridružili še ostali sobratje. Druga svetovna vojna se je v Evropi uradno zaključila 9. maja 1945 s kapitulacijo Nemčije. Posamezni boji so se odvijali še naprej, na primer na Koroškem do 15. maja 1945. Konec druge svetovne vojne in škodo, ki jo je povzročila Sveti Gori, na podlagi samostanske kronike opiše Slavica Plahuta: »Vojne je bilo konec, toda nanjo so opozarjali velika nesnaga, ostanki municije in orožja, zaminirani dostopi, do tal posekana okolica, utrjene stražarnice, v strelne line zazidane odprtine na zvoniku in okna, razbite šipe, polomljena okna in vrata in preluknjani zidovi [...].« (Plahuta, *Sveta Gora med ...*, 51.)

Blaž Štangelj

Iz Kraljičine dežele – Queenslanda

Mirko Cuderman

Po enoletnem premoru je patru Darku uspelo priti med nas na Zlato obalo. V nedeljo, 1. maja, smo se zbrali v dvorani Rotary Cluba Ashmore (bivša Lipa), kjer je pater daroval slovensko sveto mašo. V pridigi nam je govoril o vztrajnosti v veri. Za praktičen primer je povedal, kako je cistercijanski pater Branko Petauer kljub epilepsiji z molitvijo uspel dokončati gimnazijo, kako je kljub mnogim oviram in zaprekam zaradi te bolezni vztrajal na poti do posvetitve v duhovnika in končno mu je uspelo, da je danes cistercijanski pater.

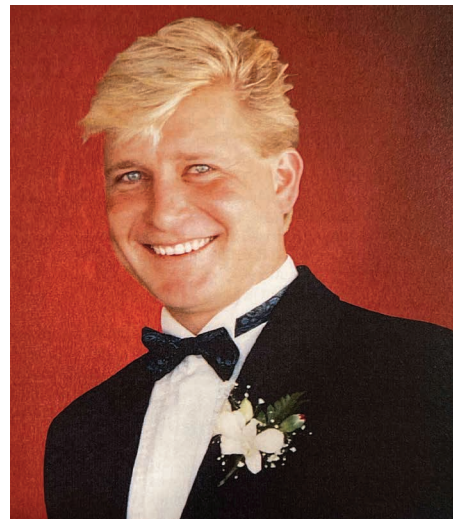
Vztrajnost v veri vedno nagradi sam Bog. Pater Darko nam je predstavil tudi knjigo *Zlati sv. Rafael*, kjer je zajeta tudi zgodovina obiskov duhovnikov brisbanske verske skupnosti, ki je v sklopu Slovenskega misijona v Merrylandsu. Škoda, da mu zaradi pretežke prtljage ni uspelo prinesiti več izvodov knjige. Sicer pa lahko knjigo naročite v cerkvi v Merrylandsu.

Tokrat smo napolnili vse pripravljene sedeže v dvorani Rotary Cluba – bilo nas je okrog 30. Jani Pal nam vedno rezervira in organizira prostor, kjer se lahko zberemo po domače, tako kot včasih, ko se je tam družila skupnost Lipe. Gospodinje nam (kot ponavadi) skupno s Planinko pripravijo okusno kosilo, kjer

se vedno razživijo domači pogovori med rojaki. Takšna medsebojna srečanja pogrešamo, saj se preredko vidimo. Upajmo, da nas bo strah pred virusom zapustil, in se bomo še veliko srečevali. Po končanem srečanju naju je Maks Namestnik povabil k sebi domov v visoko stolpnico ob obali – 16 nadstropij, kjer smo ob lepem vremenu občudovali krasen razgled na čudovito Zlato obalo – Gold Coast.

Rad bi dodal tudi nekaj podatkov o pokojnih, ki so nas zapustili v zadnjem času.

JOE VOHAR je po operaciji raka umrl 23. marca 2022 v bolnici na Gold Coastu. Na isti datum, 23. marca, je imel pred osmimi leti prvo operacijo raka v ustih in na požiralniku. Vse od takrat je Joe trpel bolečine in težke posledice operacije. Umrl je star komaj 56 let. Rodil se je 30. avgusta 1965 v Melbourne kot sin Jožeta in Pavle Vohar. Štiri leta je bil predsednik Slovenskega društva Lipa na Gold Coastu, bil je dober športnik in je kot dober nogometaš – soccer player zastopal Viktorijo na športnem igrišču. Po končani univerzi je delal v zavodu za mlade, ki potrebujejo posebno oskrbo – special care. Mladega Joeja sem srečal v Ljubljani na arhivarskem seminarju. Bil je poln energije in prijaznega značaja, zato ga v slovenski skupnosti pogrešamo. Pavli Vohar, bratu Stanu in nečakinji Patriciji izrekamo iskreno sožalje ob smrti njihovega Joeja.

Poročati moram tudi o smrti moje drage žene **ANICE CUDERMAN**. Za matico mrtvih dodajam nekaj pomembnejših dogodkov iz Aničinega življenja. Rodila se je 3. februarja 1939 v Rošpohu pri Mariboru. Med vojno je bila mlada družina izseljena v Avstrijo, v okolico Gradca, kjer je Anica izkusila težko življenje, posebej še proti koncu vojne, ko so zavezniška letala pogosto bombardirala vojaške postojanke in je veliko časa preživela v strahu in zakloniščih. Zato ji je strah pred letali in grmenjem za vedno ostal v spominu. Po vojni so ruski vojaki zasedli Avstrijo. Aničina družina je kot begunska družina vzbudila njihovo sočutje in so jim pomagali s potrebščinami – kar so nujno potrebovali, so jim vojaki preskrbeli. Svarili so jih, naj po končani vojni ne hodijo nazaj v Jugoslavijo, da je tam razdejanje in revščina. Niso poslušali njihovega nasveta in so se odpravili domov na Štajersko, kjer so na žalost res našli svoj dom požgan. Morali so poiskati zavetje pri sorodnikih na Notranjskem, kjer je mlada družina ostala na Rakeku do odhoda v Francijo. Aničin oče Vinko Molan je bil razočaran nad tedanjim režimom in se je odločil za emigracijo, najprej v Pariz, od tam so leta 1958 prispeli v Avstralijo. V začetnem času, ko se je v Melbourne oblikovala slovenska skupnost, je Vinko postal predsednik Slovenskega društva Melbourne – SDM. Anico sem spoznal

na tamkajšnjih prireditvah, na katerih je njena družina močno sodelovala. Poročila sva se 16. novembra 1963 v katedrali sv. Patrika v Melbourne, kjer naju je poročil pokojni pater Bazilij Valentin OFM. Pet let kasneje sva se z mlado družino preselila v Queensland, kjer sva se pridružila slovenskemu društvu Planinka in tesno sodelovala z društvom, dokler je dopuščalo zdravje. Anica je bila dve leti predsednica društva in več let njegova tajnica. Poleg tega je dolga leta podpirala slovensko radijsko ekipo 4EB, kjer je bila več let urednica slovenskih radijskih oddaj v Brisbanu. V tem času je vodila nad 200 ur slovenskega radijskega programa. Anica je bila tudi nadarjena odrska igralka; že v Sloveniji je večkrat nastopala. V Brisbanu je julija 1970 uspešno režirala prvo slovensko gledališko dramo

Razvalina življenja v novi srbski dvorani v Toowongu. Pogostokrat je imela glavno vlogo pri sprejemih cerkvenih in državnih dostojanstvenikov – gostov iz Slovenije, med njimi slovenskih škofov in duhovnikov, ki so obiskali brisbansko slovensko skupnost. Leta 1980 je nekaj mesecev vodila prvo slovensko šolo za otroke v litvanskih prostorih. Anica je bila velika Slovenka po srcu in se je rada in s ponosom v gorenjski narodni noši, ki ji jo zapustila njena mama, udeleževala javnih praznovanj, romanj in vsakoletne maše narodov. Anica je za večno zaspala 10. aprila 2022 v krogu svoje družine na svojem domu v Mt. Meeju. Pogrebno sveto mašo je opravil naš bivši župnik Fr Paul Chackanikunel skupaj s patrom Darkom Žnidaršičem OFM iz Sydneyja in patrom Davidom Šrumpfom OFM iz Adelaide. Pokojna Anica zapušča sinove Edija s Karmen, Vilkota s Tamaro in Bernarda z Monico, ter vnuke: Mariah, Jamesa, Ryana, Rebecca, Brendana, Rachael, Rowana, Noaha, Olivio, Josepha in Markosa, ter njene brate Edvarda, Vinkota in Andreja v Zahodni Avstraliji. Anica počiva na pokopališču v Mt Meeju. Naj ji bo Nebeški Oče dober plačnik. Rad bi se na tem mestu tudi lepo zahvalil patru Darku in patru Davidu, ki sta naredila dolgo pot v Mt Mee, ter Miriam Klemen, ki je na Gold Coastu organizirala avtobusek za tamkajšnje rojake, ki težko vozijo na daljše razdalje. Hvala vsem za cvetje, kartice, izrečena sožalja in molitve ter navzočnost na Aničinem pogrebu.

Bog poplačaj.

P. S. Prilagam lepo sestavljeno pesem avtorice Danijeje Hliš.

ANICA

Kot posušena veja v poplavi
drsi v deročem toku življenja.
Ne najde se več. Vrtinec za vrtincem:
starost, osamljenost, strah, bolezen.
Demenca njen cunami, mož jo rešuje, dan za dnem.
Celo življenje samostojnosti je pokopano v demenci.
On jo pazi, ji streže, jo najde, če se izgubi.
S toplino gleda njen zgubani obraz, se topi,
ko se mu nasmeje.
Pelje jo na izlet, ji pripravi domačo hrano.
Toliko gub in sivih las na glavi. Zakonca sta mnogo let,
a žena se poslovi, hvaležna, utrujena.
»Naj zdaj Bog pazi name,« mu zašepeta.
»Naj ti moj odhod posveti luč ljubezni in zahvale ...«

Danijela Hliš

RAZMIŠLJANJA

Cilka Žagar

Darila

Povsod po hiši imam razstavljen darila, ki me spominjajo na prijatelje, družino in čase, ko smo bili skupaj. Mogoče to niso draga darila, zame pa so dragocena, ker so postala del mene. Vem, da veliko teh stvari ne bom nikoli več uporabljala, toda če jih nekdo vrže v koš, je to tako, kot bi vrgel v smeti del mene.

Pred kratkim je Simon prišel na obisk k devetdeset let staremu očetu, da bi mu pomagal pospraviti hišo in mu tako olajšal in olepšal življenje. Sin in snaha sta izpraznila vse omare in predale ter vrgla v smeti vse, kar sta mislila, da oče ne bo več potreboval. Ko so odšli, se je Simon jezil in rekel, da noče nikdar več videti ne sina ne njegove družine. Rekel je, da so mu pokradli iz hiše vse, in da zdaj ničesar več ne najde. Oče in sin sta zelo nesrečna, ker več ne govorita.

Tudi družbeni delavci, ki pridejo pospravljati hiše starih ljudi, se pritožujejo, da starčki ne pustijo, da bi se dotikali zanje dragocenih predmetov. Dominik ni nikomur dovolil, da bi se dotikal njegovih miz, polic ali predalov. Če česa ni našel na svojem mestu, je obtožil ljudi, da so mu to ukradli.

Tudi jaz pozabljam, kam sem spravila stvari, zato skušam ključke, očala in podobne vsakdanje predmete odlagati vedno na isto mesto. Ko pridejo obiski, bi seveda tudi radi pridno urejali moje okolje.

Spomnim se, kako sem počistila garažo svojemu možu, ki je imel demenco. Želela sem, da bi mu bilo lažje najti stvari, ker je vedno nekaj iskal. Vse orodje sem sortirala in dala na vidno mesto. Peljala sem ga pogledat na novo urejeno garažo, da ga bom veselo presenetila. Nič ni rekel, ko pa sva potem sedla h kosilu, sem videla, da mu tečejo solze. Kaj je narobe, sem ga vprašala. Zdaj ne bom nikdar več ničesar našel, je tiho potožil. Bilo mi je žal, da sem spremenila njegov življenjski prostor.

Ko sem že pri darilih, prosim za nasvet. Moji otroci in vnuki niso veseli moje izbire daril, zato jim poklonim denar, da si sami kupijo, kar hočejo. Vendar jih tako ne bo nič spominjalo name, na to, kaj sem jaz izbrala zanje. Včasih je bilo lahko, ker smo se razveselili vsake malenkosti. Knjige, igrače in obleke so bile primerne za otroške rojstne dneve. Kakšna stvar za postaviti v hišo je bila primerna za poroko. Hrana in pijača je bila primerna za praznovanja.

Rada bi presenetila vnukinjo z nepozabno lepim poročnim darilom, vendar bi tudi če bi ji podarila hišo mogoče rekla, da ni po njenem okusu, tako kot pravi za vsa druga darila.

Male pozornosti na življenjski poti so verjetno bolj dragocene. Dom, ki si ga bosta mladoporočenca sama zgradila, bo postal zgodba njunega življenja.

Vse je, kot mora biti

Vsak dan dobivam sporočila, da bo v kratkem konec sveta, ker da je satan zmagal in nas hoče vse cepiti in s tem zaznamovati zase.

Takšna sporočila zbrišem, ker verjamem, da ima Bog svoj načrt in je Jezus rekel, da nihče ne ve ne ure ne dneva. Verjamem, da bo ta, ki vlada nad časom in vesoljem, uredil stvari tako, kot je prav, brez mojih prerokb. Ljudje ne moremo narediti nobene zvezde in nobene mravlje brez božje volje. Dano mi je samo, da vzdržujem sožitje in mir v svojem neposrednem okolju.

Mnenja

Dragica trdi, da je Djoković največji avstralski heroj, Anita pa, da je Djoković idiot, ki misli, da se mu moramo vsi klanjati, ker zna igrati tenis. Rada imam Anito in Dragico, zato sem tiho. Dragica je Srbkinja, Anita je Hrvatica.

Koliko je v njunih izjavah pravičnosti in koliko politike? Zdi se mi, da je svet vedno bolj ostro politično razdeljen. Ni več prostora za zdravo pamet. Niveč dopuščanja in popuščanja. Medijske obveščevalne službe, advokati in sodni procesi živijo od teh skrajnosti. Tako močno vplivajo na ljudi, da več samostojno

ne razmišljamo. Mogoče smo postali leni in se enostavno prepuščamo javnemu mnenju ene ali druge strani. Postali smo sebični in trmasti kot otroci. Bolj kot so novice tragične in ljudje sperti, bolj je film privlačen in donosen. Vsi iščemo zanimivosti. Star rek pravi: O, Bog, obvaruj nas zanimivih časov. V zanimivih časih vedno nekdo trpi in se nekdo tega veseli.

Skrajnosti in zmernost

Sem se potožila sinu, da nihče več ne ve, kaj je prav in kaj ne. Sem rekla, da je vsak red boljši kot nered. Marko me je kot ponavadi hitro popravil: Bi si želela kitajski ali korejski red?

Ljudje radi predvidevamo kako se bodo drugi vedli in postopali, se branim.

V Severni Koreji vsi vedo, da bodo zgubili glavo, če ne bodo mislili in delali tako, kot hoče Kim. To je samo v Severni Koreji, pripomnim.

Vse oblasti bi vedno rade, da mislimo in delamo, kot one hočejo. Pravijo, da je to dobro za red in mir v družbi. Obenem pa ljudje vedno želijo izboljšati svet; več pravic hočejo za več ljudi. Protestirajo in delajo nered.

Nimam rada teh stalnih protestov, ugovarjam.

Protestniki opozarjajo, da ne zaidemo v skrajnosti. Obe skrajnosti hočeta vzeti pravice posameznikom.

Le kdo bo našel zmerno sredino, ki bi bila sprejemljiva za vse?

Malo moramo potrpeti, dokler se vse ne uredi, je ponavadi rekla mama.

80-84 Brisbane Road
St. John's Park NSW 2176
Tel: (02) 9426-1000
E-mail: triglavinfo@mountiesgroup.com.au
Piše: Martha Magajna: (02) 9609 6057

ANZAC DAY NA TRIGLAVU

fotografije: Florjan Auser

Že dolgo nismo praznovali tako pomembnega praznika na ponedeljek, na kisel, deževen dan.

Praznovanje smo pričeli že opoldne s tradicionalnim balinarskim tekmovanjem, ki pa se je k sreči končalo, še preden je prišlo do nevihte.

Balinarji na Anzac Day

Že proti koncu popoldneva so se začeli zbirati pomembni gostje, uslužbenci pa so začeli prenašati stole z zelenega dvorišča v dvorano.

Branko Fabjančič

Frank Carbone, župan mesta Fairfield

Južne zvezde

Ob petih popoldne so se gostje zbrali v dvorani pred veliko sliko kipa Ivana Cankarja in občudovali naliv zunaj na dvorišču.

Položili smo vence pred sliko kipa, poslušali govore preostalih gostov in zvoke trobente in vse skupaj zaključili s svečano večerjo.

SECOND GENERATION DINNER

Walter Šuber

Triglav Mounties hosted the annual 2nd generation dinner on Saturday 9th of April. The event was a huge success

with 50 people in attendance. We had a nice Slovenian menu of cevapcici and krajnske klobase with zelje and krompirjeva solata. The krompirjeva solata was the most controversial part of the evening, where a number of second generation Slovenians made it known that this was not the true Slovenian krompirjeva solata their mother or grandmother use to make, but a different variation. »Who uses mayo in a traditional Slovenian krompirjeva solata ... no one does!« But it did taste okay. I must thank Gojak meats at Haberfield for the cevapcici and krajnske, they were a great hit, also a big thank you to Branko Fabjancic who made a super-fast dash to Gojak's Meats to pick up the meat, and a huge thanks to Club Triglav for their assistance.

This was a great get together between old friends and some that we haven't seen for years. It was fantastic to catch

up with everyone and to hear the old stories of growing up together and attending the Slovenian functions. Overall a great success and a lot of fun. Due to COVID we had a number of people who couldn't make it, but are keen to get on the list for the next function we are planning. There have been a number of suggestions for the next event, everything from a harbour cruise to a bush walk and BBQ or restaurant.

I would wholeheartedly welcome any suggestions for future events to message the »Voice of Slovenian Australians« Facebook page and let us know where you would like the next 2nd generation get together to be held with your fellow Slovenians. As second generation Slovenians we have grown up together in the Slovenian community and it's important to continue coming together and maintaining those strong bonds and connections to ensure our vibrant Slovenian culture here in Australia lives on for generations to come. Let's keep getting together, sharing stories and creating new and everlasting memories.

Thank you to everyone who attended and to all involved in making this night a success.

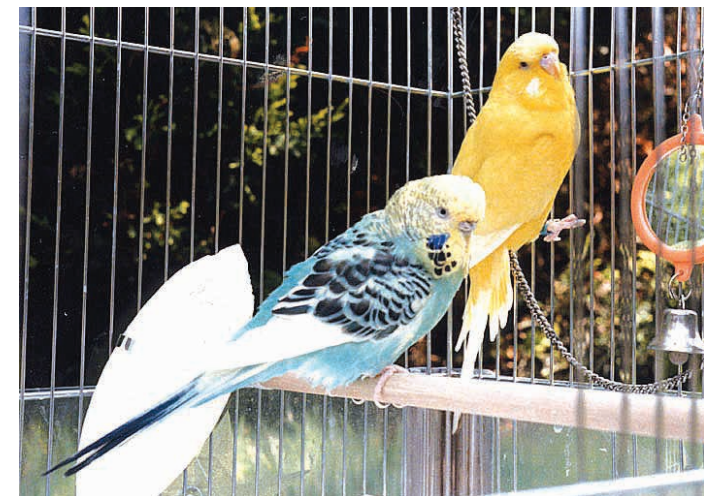
ŽIVALSKÉ ZGODE IN NEZGODE

Katarina Mahnič

Veseli vdovec

Kaja je imela papagaja. Pa še lepo se rima. Torej: pri Kaji iz Radovljice so kupili modro skobčevko, samčka, imenovali so ga Luka. Skobčevko so kupili tudi teti; zeleno, samičko. Pa je teta zbolela in je Cica ostala pri hiši. Ptiča sta bila najprej vsak v svoji kletki, a ker je bil Luka nad Cico zelo navdušen, so ju prestavili v eno. Samček je skakal okoli samičke, se stiskal k njej, jo lubčkal in se ji na vse načine dobrikal. V zameno za ljubeznivosti je dobival samo klofute. Cica ga je kljuvala po glavi, mu cufala perje, ničesar si ni hotela deliti z njim. V kletki sta imela vse po dvoje – dve gugalnici, dva zvončka, dva napajalnika, dve posodici za hrano, dve sipini kosti ...

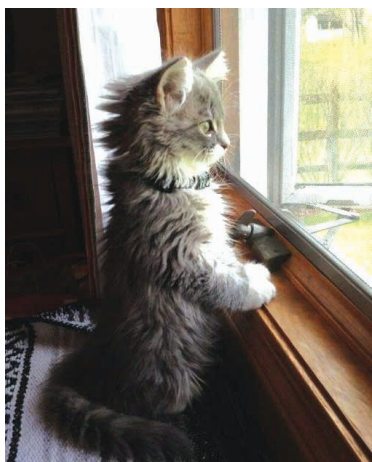
Po štirih letih tega zakonskega križevega pota najdejo Cico na hrbtu. Mrtvo. Prestrašili so se, da je imela kakšno nalezljivo bolezen in bo poginil tudi Luka. Ali, da bo umrl od žalosti. Toda strah je bil zaman. Tri dni si je žvižgal in pel, vesel, da je končno odrešen. Od takrat ni maral nobenega ptiča več. Poleti, ko je bival zunaj, je na strešnem tramu gnezdila taščica. Vsakič, ko je priletela z drevesa, si je najprej odpočila na Lukovi kletki. Papagaj jo je najprej odganjal z dretjem, potem pa jo je lepega dne zvito počakal na gugalnici in jo s kljunom zgrabil za krempljc. Obupano je prhutala, preden se mu je iztrgala in odletela k mladičem. Drugo leto je bilo gnezdo seveda prazno.

Je pa žensko trpinčenje Luko utrdilo, da je preživel tudi hude stvari. Ker je ves čas svobodno letal po hiši, je nekoč padel v golaž, ki je vrel na štedilniku. Hitro so ga odnesli pod pipo, da bi se ohladil. Od takrat je bil nor na prhanje. Kar naprej se je nastavljal, da so mu odpirali pipo. Drugič je šlo za las, ko je mama pozabila olje na prižgani električni plošči in se je vžgalo. Lukova kletka je izginila v oblaku dima, ptič pa je hropeč lovil sapo. »Pustite ga zunaj, da se nadiha svežega zraka,« je svetoval veterinar. In res je bilo z Luko kmalu spet vse v najlepšem redu.

Doživel je častitljivih štirinajst let, ko se ni mogel več spraviti niti na gugalnico, samo čepel je na spodnji prečki in blagroval samski stan.

Zapečkarska

Spomladi bi bile vse mačke rade zunaj in se predajale svojemu najljubšemu opravilu – lovu na vse, kar majhnega leze in leta. Nečakov maček Loki je bil notranji muc, ker pa sta živela v podstrešni sobici, je večkrat prežal na balkončku ali strehi. Nekoč je povzročil pravo obsedno stanje, ko je prinesel živega netopirja. Ta se kar nekaj ur ni dal odgnati. Nesrečno je plahutal po prostoru, slep za nečakovo usmerjanje z metlo, Loki pa ju je neprizadeto opazoval z ležišča.

Prijateljčina hči ima sestrici Bojo in Mimi, prav tako mački, ki živita v stanovanju, a sta morali z njo za nekaj mesecev na podeželje. Svoboda ju je hitro prevzela in postali sta lovki, da malo takih. Kar naprej so se na pragu spotikali ob njune trofeje. Ko je bilo treba domov v blok, pa sta se mirno spet prelevili v damici s kavča.

So pa tudi obrnjene zgodbe, ko zunanji mački za malo ugodja zatajijo svojo pravo naravo. Prijateljica Saša se spomni zgodbe iz otroštva, ko je bila zelo mrzla zima in so v največji sobi končno zakurili krušno peč. Prijetno toploto so s pridom izkoristile miške, ki pa, žal, niso bile dobrodošle. Za pečjo so se namreč sušili orehi, pa tudi sladkor in moka sta bila tam. Vsako noč, ko so ugasnili luč, je pokljalo, škrtalo in škrebalo. Očeta je to močno zjezilo. Bentil je, da le zakaj imajo mačke pri hiši. »Ponoči zaprimo mačke v sobo, pa naj polovijo miši, saj jih zato hranimo,« se je domislil. In so vse tri mačkone, ki so sicer bivali zunaj in smeli najdalj do kuhinje, spustili v sobo. Seveda jim niti na misel ni prišlo, da bi v tem raju lovili miši. Dva sta se takoj zleknila na klop ob peči in sladko zaspala, tretji pa je kinkal na postelji ob Sašinih nogah.

Sredi noči je Sašo zbudila mišja veselica. Mački so spali kot ubiti. »Podrezam kosmato kepo pri svojih nogah, pa nič. Pretegne se in dremlje dalje. Še enkrat ga sunem; odpre oči in butasto bulji vame,« se smeje Saša. »Tudi tista pri peči se ne premakneta. Miši plešejo, mački pa sanjajo.« Zbudil se je tudi oče in vsega mu je bilo dovolj. »Presneti mački, za nobeno rabo niso!« je zarohnel, da so kar poleteli iz sobe. In je šel nastaviti stare preverjene mišelovke.

Podlistek

BUTALCI (7)

Fran Milčinski, riše: Zorka Černjak

O dedcu, babi in svinji, o Cefizlju in policaju

Je stala kraj Butal kajža, notri so živeli dedec, baba in svinja in so se prav lepo razumeli med seboj. Pa ko je bila svinja dosti debela, sta jo baba in dedec zaklala, da se gosposko z njo pogostita.

Nista imela vilic, zato sta šla in stopila po svetu, da si pri gosposkih ljudeh izposodita vilice.

Gresta, spotoma naletita na grozanskega razbojnika Cefizlja. Imela pa sta dobro vest – in kdor ima dobro vest, nikogar se ne boj! – pa se tudi dedec in baba nista ustrašila razbojnika, nego se je baba zadržala nanj: »Grdavž grdi, da ti ne bi padlo v glavo in bi šel in nama ukradel zaklano svinjo, ko bova zdoma!«

Odgovori Cefizelj: »Ne poznam vaju, ne vem, kje je vajina kočura, pa mi tudi ni mar!«

Se zakrega dedec: »Da veš, najina kočura ni kočura, nego je hiša, vrata ima in okna! In kar prva je, preden prideš v Butale. Od pota stoji malo vkraj, to pa nalašč, da s ceste ne mika takih plajšarjev, kakršen si ti!«

Odgovori Cefizelj: »Modra sta! Vama sam živ krst ne bi bil kos! Nemara sta jo celo zaklenila, svojo hiško, preden sta šla zdoma?«

Reče baba: »Zaklenila, zaklenila in ne boš našel ključa, rokomavh grdi, ker sva ga skrila pod okno.«

Jima vošči Cefizelj srečno pot in so šli vsak na svojo stran.

Cefizelj je bil namenjen v Butale, da pozdravi policaja, pa je mimogrede krenil h kočuri, ki ni bila kočura, nego hiša, in je stala bolj vkraj, da ne bi s ceste vabila plajšarjev, in je bila trdno zaklenjena, ključ pa je ležal na oknu.

Cefizelj je ključ vzel in pohlevno odklenil vrata, lepo čedno je pograbil meso v rjuho, ga vrgel čez rame in hajdi v Butale! V Butalah se je postavil policaju pod nos.

Ga ustavi policah: »Hop, Cefizelj, ali te imam? Koga si spet umoril in ga neseš v krvavi tej rjuhi?«

Se je prestrašil Cefizelj, da so mu kar zapeli zobje, šklef, šklef! Dejal je: »Jaz nisem nikogar zaklal, jaz ne!« Spustil je krvavo rjuho z mesom na tla in zbežal v gozd.

Policaj si je mislil: »Tale v rjuhi mi ne uide. Cefizelj pa mi je ušel, hvala Bogu! Za krvavo sledjo bom šel, videli bomo, kaj da bom videl.«

Stopal je za sledjo in ga je sled peljala h koči.

Dedec in baba sta bila kmalu dobila, kar sta si želela. V prvi graščini so jima dali držaj vilic brez rogljev, v drugi graščini roglje brez držaja – čisto blažena sta se vračala domov, da se gosposko pogostita.

Prideta h koči – holaj, vrata na stežaj odprta – svinjskega mesa nikjer, pač pa vse črno muh!

Zacvili baba: »O, požrešnost požrešna, glej jih, muhe, vse meso so požrle s kostmi vred!«

Dedca je popadla jeza: »Kar ubil jih bom!« Zgrabil je tolkač in je z njim mlatil po muhah. Pa ko je velika muha sedla babi na nos, je zakričal: »Muha, na vampu se ti pozna, ti si največ požrla!« in je lopnil po muhi na nosu, muha je ušla, baba je zavpila: »Ubijalec, takšne imaš namene?« in je planila po dedcu.

Tedaj je vstopil policaj. »Hop!« je dejal in porinil vmes svojo sulico. »Semkaj pelje prelita kri! Eden je bil že zaklan, kdo kolje še drugega?«

Ker se mu ni nobeden branil, ne dedec ne baba, je uklenil oba in ju je hrabro gnal k mrliču sredi ceste, zavitemu v rjuho – vpričo mrliča naj pride resnica na dan!

Pa sta se uklenjeni dedec in baba silno razveselila mrliča in so Butale kar odmevale od vsesplošne glorijske policaju, ki je bil babi in dedcu rešil zaklano svinjo.

**SLOVENSKO SOCIALNO SKRBSTVO
IN INFORMACIJSKI URAD Inc.
19 A'Beckett Street, KEW VIC 3101**

Slovenski informacijski urad Welfare Office Kew obvešča Slovence in prijatelje, da bo do nadaljnjega naša pisarna odprta vsako prvo in tretjo nedeljo v mesecu od 11. do 12. ure ali po predhodnem dogovoru. Prosimo vas, da se za obisk v pisarni dogovorite preko e-pošte: slovwelfare@bigpond.com ali preko telefona: **+61 407 056 463 Peter Mandelj ali +61 3 9795 8550 Slavko Gorup ali +61 409 478 635 pisarna v Kewju.**

V naši pisarni lahko dobite nasvete in pomoč pri izpolnjevanju uradnih dokumentov za slovensko pokojnino, zahteve za popravilo krivic žrtvam vojnega nasilja, za delnice, oporoke, dediščine in prodajo nepremičnin v Sloveniji, pri iskanju slovenske davčne številke in podobno. Nekaj informacij in potrebne obrazce lahko dobite na naši internetni strani: www.slovenianwelfare.org.au

Peter Mandelj OAM JP, predsednik

VELEPOSLANIŠTVO REPUBLIKE SLOVENIJE

Telefon: +61 2 6290 0000, faks: +61 2 6290 0619

e-mail: sloembassy.canberra@gov.si

<http://canberra.veleposlanistvo.si>

Veleposlanik: JURIJ RIFELJ

svetovalec in namestnik: DAVOR DEVČIČ

EMBASSY OF THE REPUBLIC OF SLOVENIA

26 Akame Circuit, O' MALLEY ACT 2606

**24 HOUR SERVICE
(03) 9373 7000**

*We employ over 230 caring, highly trained and committed people, including 12 direct descendants of the founders.
We serve the community from 24 branch locations throughout the Melbourne Metropolitan area and Echuca.*

816 Doncaster Road, Doncaster

www.tobinbrothers.com.au

A vibrant red and white rose is the central focus in the foreground, its petals showing a gradient from deep red to pale yellow. The rose is set against a lush green rose bush. In the background, a paved garden path leads towards a brick house with a white door and a white pillar. A white garden lamp stands to the left. The scene is brightly lit by sunlight, creating strong shadows.

**Namesto koga roža cveti,
namesto koga sem jaz,
katera koža najbolj diši,
čigava pesem rabi moj glas?**

Vlado Kreslin